

ILM

+12
vihmane

Täna on vahelduva pilvisusega ilm, mitmel pool sajab vihma. Puhub edela- tuul kiirusega 5–10, hommikupoolikul rannikul ja saartel puhanguti kuni 13 meetrit sekundis. Sooja on 9–13 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 7.56 ja loojub kell 18.09.

VILJANDIS

Koolilaste korvpalliturniir

Täna kell 9 algavad Jakobsoni gümnaasiumis maakonna koolide vahelised meistriliiga korvpallivõistlused X–XII klassidele.

Täiskasvanud õppijate peaüritus

Täna kella 11–14 on linnaraamatukogus täiskasvanud õppija nädala Viljandimaa peaüritus «Raamatukogud, elukest- va õppe edendajad».

Vanaemade klubi alustab

Täna kell 13 koguneb Viljandis Eha tänav 4 vanaemade klubi, et alustada uut hooaega.

MAAKONNAS

Hõimupäevad

Homseni peetakse Viljandimaal hõimupäevi. Komi vabariigist on külas folklooriansambel Pelõs Moljas, kes esineb täna kell 9.50 Paalalinna gümnaasiumis, kell 11.30 Paisu põhikoolis, kell 15 Viiratsi rahvamajas eakate teeõhtul ja kell 19 hõimuõhtul Holstre põhikoolis koos kohalike taidlejatega.

Esineb Jaan Sööt

Kontserdiõhtute sarjas «Helesinine muusika» esineb täna kell 19 Karksi valla kultuurikeskuses Jaan Sööt, kes on tuntud ka ansamblitest Lindpriid ja Jäääär.

NIMEPÄEVAD

Tänased nimepäevalised on Vesta, Veste ja Neve.

«Sakala» veebileht:
<http://www.sakala.ajaleht.ee>

Sakala

Asutanud C.R. Jakobson 1878

**UUS ÄÄRMISELT
VÕIMEKAS X-TRAIL**
DIESEL AUTOMAAT
460 000 EEK

Kombineeritud kütusekulu 7,1-8,8 l/100km, CO₂ teaste mass 190-230 g/km.
Unistar*Auto
Tehnika t. 2, Viljandi, tel. 435 5922, 5344 4232. SHIFT_convention

UUDISED: Rahvaliitlase arvates on tema partei teistel jalus / lk. 4 **KULTUUR:** Lõikuspi-
du paitas muhedalt kuulajate kõrvu / lk. 5 **TEHNIKA:** Autoäri liider laiendas tegevust /
lk. 6 **SPORT:** Kuldne karikas tuli võrkpallitüdrukutele geimide lugemise järel / lk. 10

Lillevõistluse võitjad teevad Viljandi ilme kaunimaks

Viljandi linnavalitsus va-
lis välja viis võistluse
«Lilled linna!» peapree-
mia saajat ning määras
ka eriauhindu.

Egon Valdaru
egon@sakalakirjastus.ee

Võistlust on korraldatud 2003. aastast ning linnadisainer Mal- le London väljendas usku, et koos kampaaniatega «Valgus linna!» ning «Värvid linna!» on see aidanud Viljandi ilmet muuta kaunimaks ja koduse- maks.

«Aiandus ja haljastus on Eestis üha populaarsemad,» kõneles linnadisainer. «Järjest rohkem viljandlasi on haljas- tusega maitsekalt oma elukesk- konda kujundanud. Usun, et võistluste korraldamine ja ini- meste tunnustamine innusta- vad seda jätkama.»

Aed teeb pererahva õnnelikuks

Pereelamute hulgas tun- nustuse pälvinud majaomanik Mati Kallas rääkis, et ta pole auhinna saamiseks erilisi pin- gutusi teinud. Viljandi haigla ambulatoorse ravi ja diagnos- tika kliiniku ülemarstina tööta- vale Kallasele tähendab aiatöö eelkõige head võimalust pin- geid ja stressi maandada.

«Inglaed on öelnud, et kui tahad olla õnnelik pool tundi, mine armukese juurde, kui ta- had olla õnnelik kuu aega, võta naine ja kui tahad olla õnnelik terve elu, raja aed,» lausus ta.

Kallas kolis Viljandisse 20 aastat tagasi ning on sellest ajast oma aeda kujundanud ja kõike oma kätega teinud. «Siiski on preemia saamine mulle suur üllatus,» ütles ta.

Samamoodi oli üllatunud tunnustust pälvinud ridaela- muboksi omanik Udo Kivisild.

«Ehk võlus hindajaid lille- peenar, mille mu abikaasa hil- juti maja otsa juurde tegi,» pakkus Kivisild.

Määrati ka eripreemiaid

Peapreemiate kõrval anti neli 1000 krooni suurust eri- preemiat. Selle said Tallinna tänav 56 (omanik Made Jodehl), Maasika tänav 47 (omanikud Tõnu ja Siina Tõnisalu), Musta tee 8 (omanik Anneli Ralja) ning Grand Hotel Viljandi (esindaja Karmen Kramm).

Mati Kallas ütles, et kuigi peapreemia saamine tuli suure üllatusena, on see väga meeldiv uudis.

PREEMIAD

3000 krooni suuruse
peapreemia pälvisid

- Pereelamutest Nurme tänav 9 (Mati Kallas)
- Ridaelamutest Vahe/ Kevade tänav 2-c—6 (Udo Kivisild)
- Kortereelamutest Vase tänav 1-a ja 1-b (kor- teriühistu Vase-1)
- Sotsiaalobjektidest Vil- jandi spordikeskus
- Ärihoonetest Männi- mäe külalistemaja

Allikas: linnavalitsus

Anneli Ralja koduaed Musta teel oli üks neljast eripreemia pälvinust.

Reeme Rimmelgas

Komisjon hindas aia kooskõla maastikuga

Egon Valdaru
egon@sakalakirjastus.ee

Viljandi linnavalitsuse keskkonna ja haljastuse peaspetsialist Reeme Rimmelgas, millised olid võistluse «Lilled linna!» valikukriteeriumid?

Hinnati kruntide ja fas- saadide hooajaliste ning püsililledega kaunistamist. Samuti pöörasime tähele- panu aedadele, mida on lä- bi aegade korras ja kauni- na hoitud.

Kuidas leiti osalejad?

Jagasime meedias infot ja komisjoni liikmed sõitsid mitu päev autoga mööda linna. Lisaks leidsid inime- si, kes, olles viibinud kelle- gi kaunis aias, andsid sel- lest teada.

Tänavu tekkis raskusi korterelamutega, kuid posi- tiivsena jäi silma, et palju- des neist on hakatud kau- nistama rõdusid. Väikelin- nas on igal aastal raske lei- da uut sotsiaalobjekti. Õn- neks jagub meil ohtralt kau- neid pereelamuid.

Mille poolest jäi silma Mati Kallase elamu?

Tegemist on aiaga, kus öitsemist jätkub varakeva- dest hilissügiseni ning tal- velgi võis märgata haljas- tuselemente. Elevust teki- tas tema aia kooskõla maas- tikuga, mida on püütud säi- litada algsena. Kallase aed on terviklik süsteem, mille ühte osa ei kujuta teiseta ette.

Mis põhjusel sai preemia Viljandi spordikeskus?

Spordikeskus jääb sil- ma oma peenardega. Täna- vu rajati uus marana-enela- peenar.

Vastutav väljaandja Peep Kala
Peatoimetaja Eve Rohtla

Kõigile valutut tagasiteed pole

Viiimastel päevadel on tuntud rahvaliidlaste kohta päevavalgele tulnud nii-võrd ärevaid uudiseid, et paljud on hakanud uskuma pigem Rahvaliidu esindajate juttu jõudude kallutatusest ning hästi planeeritud poliitilisest rünnakust.

«Nad ei saa ju ometigi nii halvada olla,» leiavad ühed.

«Ei ole võimalik, et poliitika-ga käib kaasas sedavõrd labast laadi korruptsioon,» märgivad teised. Samas pole keegi milleski lõplikult kindel, mis kokkuvõttes tähendab suurt musta plekki tervel Eesti poliitikal.

«Sakala» tahab teada tõde, mitte ähmaseid teateid kellegi kohta tekkinud kahtlustest. Selge see, et menetluse praeguses faasis on uurijatel ja prokuröridel raske öelda midagi enam, kui nad juba on öelnud. Kuid seda enam tasub loota, et teema nii pea ei vaibu ja jõuab konkreetse lahenduseeni. Asja sumbumine umbmäärasusse, nagu see mitme varasema skandaali puhul on juhtunud, oleks kahtlemata halvim variant võimalikest.

Asja sumbumine umbmäärasusse, nagu see mitme varasema skandaali puhul on juhtunud, oleks võimalikest halvim variant.

Paraku pole uurijate töö lihtne. See, et parlamendi liikmed Ester Tuiksoo ja Villu Reiljan on nende juurde läinud, on tegelikult poliitikute vastutulek. Nii nagu mujalgi maailmas, kaitseb ka meil seadus parlamendi liikmeid puutumatusena, mis tähendab seda, et neile polegi võimalik riigikogu loata süüdistust esitada. Kohut pidada ei saa ja süüdi mõista ei tohi.

Tuletagem meelde, et maadevahetuse skandaal hakkas paisuma juba aasta tagasi. Pikka aega hoiti endist maa-ameti juhti Kalev Kangurit ka vahi all, kuid nüüd pole sellest loost enam midagi kuulda olnud. Pole süüdistust, pole kohut. Hoopis Kalev Kangur on pöördunud inimõiguste kohtu poole, et Eesti riigilt asjatute kannatuste põhjustamise eest valuraha saada.

Kui praegused kahtlustused, mis puudutavad Villu Reiljanit, Ester Tuiksood ja suurettevõtja Toomas Anust, samamoodi hajuvad, on kaitsepolitsei läbi lasknud jämeda vea ja teinud oma usaldusväärsusele tõsist kahju. Praegusest seisust pole enam kõigile võrd-selt valutut tagasiteed.

REPLIIK

Külalised Komimaalt

Eile hommikul jõudis rongiga Tallinna ja sealt väikse bussiga Viljandisse kümme inimest Komimaalt Sõtkõvkarist. Nad on folklooriansambli Pelõs Moljas (Pihlamarjad) liikmed, kes sisustavad viljandi-maalaste hõimupäevi. Eile õhtul olid Abja kultuurimajas hõimupäevad ümberkaudsete folkloorirühmade osavõtul. Täna ja homme esinevad külalised põhiliselt koolides.

Need kümme komi tuleta-vad mulle meelde veerandsa-jandi tagust aega, mil käisin ajakirjanike liidu komandee-ringuga Komimaal, sealhulgas niinimetatud autonoomse va-bariigi pealinnas Sõtkõvkaris.

Tahtsin kohtuda paljude komidega. «Milleks — elame ju kõik ühist elu?» küsiti mi-nult ametiasutustes. Ma ei tai-

Helgi Kaldma

«Sakala»
433 0045

banud kohe, et see oli hoiatus, kusjuures poliitiline. Komisid siiski leidsin: üks parandas Võtšegda äärde viivat treppi, teine keetis ühes sööklas suppi ja kolmas pühkis tänavat. Vestlesin ka komi kirjanikuga, ehkki ta kirjutas vene keeles. Toona oli raadios pool tundi komikeelseid saateid.

Need kümme Viljandi-maa külalist kannavad edasi oma rahva laulu- ja tantsu-kultuuri ning on hea, et nad seda teevad. Ent nad on hariduse saanud vene keeles ning enamik neist räägib kodus vene keeli.

PRÄÄNIK

Valuoja põhikoolis esitleti eile raamatut Viljandi legendaarsest jooksjast Hubert Pärnakivist.

20 aastat okupatsiooni selgroo murdmisest

VÕIB-OLLA PALJUD ei tea, et meie riigi taasvabanemise protsess algas 20 aastat tagasi väikesest Võrust.

Neil murrangulistel aegadel tegutsesid selles linnas noored, kes pidasid väga tähtsaks oma elu iseseisva Eesti riigi eest andnud inimesi. Noorusele omase hulljulgusega asusid nad korrastama Vabadussõjas langenute kalmistut. Ja seda juba 1987. aasta sügisel!

Loomulikult aktiveerus seepeale kohe riiklik julgeolek ning püüdis noorte ettevõtmist kõikvõimalikul moel takistada.

HIRMUTAMISEST, ähvardustest ja reaalsest repressioonidest hoolimata suudeti Vabadussõjas langenute kalmistut korda teha. See avati 1987. aasta 21. oktoobril. Sama päeva hommikul arreteeriti ettevõtmise juhid Ain Saar ja Argo Männimets ning viidi Võrust ära lootuses, et üritus kukub läbi.

Kell 18.30 piiras Võru kalmistut umbes 400 miilitsat, rahvamalevlast ja julgeolekutöötajat. Võru garnison oli kõige kõrgemas lahinguvõimuses. Nende vastas seisis 3500—4000 võrulast, kes eirasid absurdset korraldust mitte minna kalmistule. Rahvahulk lihtsalt lükkas niinimetatud korrakaitstjad eemale, suundus vabadussõdalaste kalmistuosale ning süütas haudadel küünlad ja asetas neile lilli.

Võõrvõimu teenritel ei jäänud muud üle kui oma ülemustele šokeeritult raporteerida: «Nad mürdsid läbi!»

NIISUGUNE julgustükk oli neil aegadel ennekuulmatu. Esimest korda okupatsiooni ajaloo jooksul sai rahvas oma tahtmise!

Pärast lühikest leinaseisakut ja paari isamaalist laulu suunduti Võru kesklinna, kus nõuti Ain Saare ja Argo Männimetsa vabastamist ning iseseisvat Eesti riiki.

Esimest korda nõukogude võimu valitsemise ajal tõsteti peade kohale meie sinimust-

Aavo Savitsch

kolonni kolleegiumi liige

valge rahvuslipp ja triumfeeriti sellega tänavatel. Võimud olid sellest kõigest nii šokeeritud, et ei osanud midagi ette võtta.

Pärast seda päeva polnud miski enam endine, seetõttu ei pea ma paljaks öelda, et just siis murti Eestis okupatsiooni-võimu selgroog.

1987. AASTA 20. detsembril sündis nendesamade noorte inimeste kodanikujuulgusest Vaba-Sõltumatu (Noorte) Kolonn Nr. 1. Organisatsiooni sünnipäeva on aga edaspidi tähistatud just 21. oktoobril, sest tegu on kuupäevaga, mil sai alguse meie rahva taaskordne ärkamine.

Kolonni kõige aktiivsem tegutsemise periood jäi aastatesse 1987 ja 1988. Selle lühikesega ajaga jõudsimel üpris palju korda saata. Meie eestvedamisel hakkasid inimesed taas meenutama eesti rahva suursujusid ning uuesti tähistama Eesti Vabariigi ammu ununenud tähtpäevi ja pühasid. Korraldati diskussioone ja kõnekoosolekuid, meenutati meie rahva küüditamise aastapäevi.

KOLONN KORRALDAS ka esimese Nõukogude armee Eestis viibimise vastase protestidemonstratsiooni ning protesteeris Molotovi-Ribbentropi pakti salaprotokollide vastu.

1988. aasta suvel heiskasime sinimustvalge lipu Suure Munamäe torni tippu. See oli neil aegadel esimene lipp, mida okupatsioonivõimud ei julgenud maha rebida, sest see oli sinna viidud Võru rahva tahtel. Samal aastal taastasime esimesena Eestis Vabadussõjas langenutele pühendatud mälestussamba.

Lõime pretsedente ja muutsime need normiks. Aitasime otseselt kaasa Eesti Vabariigi taaskehtestamisele.

PIITS

Vana-Võidus on kutsekooli söökla ukse esine kohalike elanike sõnul tihedalt suitsukonisid täis loobitud.

KIRI

Bernhardiin ei ole kunagi olnud ketis

9. oktoobri «Sakalas» ilmunud loos Lusika talust mainis ajakirjanik Egon Valdaru, et minu bernhardiin on ketis, ning see väide on tekitanud mulle probleeme. Lükkan selle ümber ja kinnitan, et minu koer ei ole kunagi olnud ketis.

«Sakalas» ilmunud artiklist ajendatuna käis koera elamistingimustega tutvumas koerakasvataja Lee Reinula, kellelt kutsika kunagi ostsin. Ta tunnistas, et minu bernhardiin elab suurepäraselt oludes.

Omades sellist tõukoe-ra, tean täpselt tema omdusi ja vajadusi. Minu bernhardiini nimi on Vahva Hoffelpuffel ning tema tarvitada on 600 ruutmeetri suurune aed, mis on ümbritsetud rohelisest värvi piirdega.

Kuigi meie talu maine on saanud kahjustada, ei võta ma seda lugu traagiliselt, teades, et iga juhtum, mis ellu tuleb, on mingi sõnum ehk õppetund. Lusika talu ei paku ainult kehale ja vaimule kosutust. Elukõige kosutab ta hinge. Hinge olemuses peitub kõik muu.

Sirje Kurvet,
Lusika talu perenaine

TSITAADID

«Vanaema ütles, et kui leiba ei söö, lähivad suunurgad katki.»

Pedagoog Tea Roosileht
«Sakala», 13. X

«Kui meie hulka oleks pea-aegu valitud inimene, kes lubas juba ette, et tuleb siia pulli tegema, siis küsin: kas rahvas ei peaks olema vastutustundlikum?»

Riigikogu esimees
Ene Ergma
«Sakala», 13. X

«Poole aastaga ei ole majandus oluliselt muutunud. Muutunud on vaid lehtede pealkirjad majandusest.»

Pankur Indrek Neivelt
«Eesti Päevaleht», 15. X

TITETANTS

SILBERAUTO

Silberauto Viljandi

Kasutatud sõidautode ja tarbeseadmete müük, hooldus ja varuosad.
Autoostuga talvrehvid tasuta kaasa!
Pargi 3b, tel. 435 4910, 5333 7846,
e-post viljandi@silberauto.ee
www.silberauto.com

Pensionärid saavad peenramaad

Pensionäride ühendus ootab oma liikmeid, kes tahavad järgmisel aastal kasutada Oja teeäärset maad, 18. või 25. oktoobril kella 10–12 Viljandis Eha tänav 4 end kirja panema.

Juhatuse liige Linda Õunap ütles, et tänava kasutas aia- maalappi paarkümmend ühenduse liiget. Mõni võttis endale paar, mõni viis-kuus ja mõni ka kümme vagu. Maa küntakse sügisel üles, kevadel haritakse ja aetakse vaod sisse ning seejärel talitab juba igauks omapäi edasi, pannes kasvama kartulid, kapsad või porgandid — kes mida vajab.

Seda Saarepeedi valla maad on ühenduse liikmed kasutanud kümne aasta ümber. Selle pind on kogu aeg vähenenud. Mullu suvel oli pensionäride harida pool hektarit. («Sakala»)

KOHALIK INFO

Loeng kooliajaloost

Homme kell 12 jagab Aino Kits Viljandi maa-arhiivis Jakobsoni tänav 11 (sissepääs Kivi tänavalt) sugupuude ja kodu-uurijatele teadmisi kooliajaloost.

Südameliidu teabetund

Homme kell 16 on Viljandis kohvikus Meliss Jakobsoni tänav 18 südameliidu teabetund.

Korteriühistute juhtide koolitus

Homme kell 16 on korteriühistute juhtidele hotelli Centrum saalis tasuta koolitus «Renoveerimistöödega seotud juriidilised küsimused — lepingud ja dokumenteerimise kord».

Luuleklubi koguneb

Homme kell 17 koguneb Viljandi linnaraamatukogus Viljandimaa luuleklubi.

Relvaeksam tulekul

19. oktoobril kell 10 on Viljandi politseiosakonnas Pargi tänav 1 relvaeksam, kuhu pääsemiseks tuleb end ette registreerida.

Mitme teise ülepääsutee seas sai tänava uue kuue Pärsti vallas asuv Tobra sild. ELMO RIIG

Teedevalitsus plaanib järgmisi sillaremonte

Kolme tänavuse sillaremondi järel on teedevalitsus kavva võtnud paari järgmise Viljandimaa silla parandamise.

Aivar Aotäht
aivar@sakalakirjastus.ee

Pärnu teedevalitsuse Viljandi osakonna juhataja Allan Allik ütles, et praegu käib planeeritud remontide projekteerimine, misjärel hakatakse otsima ehitajat ning siis selgub maksumus.

Värskenduskuur ootab Paistu ja Tarvaste piiril Holstre–Mõnnaste teel asuvat Härma silda ja Suure-Jaani vallas Põhjaka–Tõrvaauku teel olevat Jälevere silda.

Need sillad on eakaaslastel. Härma sild on 11,4 meetrit pikk ning valminud 1963. aastal. Aasta varem sai Alliku sõnul valmis üks maakonna pikema sildu, 50,4-meetrine Jälevere sild. Kui esimese alt voolab jõgi läbi ühest avast, siis teise all on lausa neli ava.

Allik märkis, et tavaliselt remondibki teedevalitsus maakonnas paar silda aastas ja sellega ollakse sildade uuendamise graafikus. Kui hästi läheb, saab järgmisel aastal tema sõnul kavva võtta veel mõne väiksema ülepääsutee.

Tänavu läks teedevalitsusele kõige rohkem ehk 2,345 miljonit krooni maksma Pärsti vallas asuva Järveotsa silla remont. Peatöövõtja aktsiaselts Skanska EMV ja alltöövõtja osaühing Tavit uuendasid ka maanteed, koos sillaga 230 meetri pikkuselt. Remont sai valmis septembris, ehkki tärgmini järgi oluks aega poole oktoobrini.

Sama tähtaeg oli määratud Pärsti vallas asuvale, Viljandi ja Heimtali teed ühendavale Tobra sillale ning seegi töö sai valmis septembris.

Peatöövõtja oli aktsiaselts TREF ja alltöövõtja osaühing Sakala Teed. 14,4 meetri pikkuse silla parandamine läks maksma 1,259 miljonit krooni.

Pumba rike katkestas Pärstis koolipäeva

Õöl vastu eilset langes rivist välja Pärsti küla veega varustav pump, mistõttu saadeti sealse põhikooli õpilased pärast lõunapausi koju.

Pärsti põhikooli ja lasteaia juhataja Piret Kuke sõnul ei saanud koolipäeva jätkata, sest veeta jäänud majas pole võimalik kasutada tualette ega pesta käsi. Lastele lõunasöögiks pakutud supi tarvis toodi vesi anumatega kohale. Lasteaia töötajad võtsid oma hoolealuste vanematega ühen-

SILLAD

Viljandimaal on 73 silda, millest mitte ükski pole nii halvas seisukorras, et vajaks häda-remonti. Parandades kõrvaldatakse väikesemad puudused ja pikendatakse silla iga vähemalt 30 aasta võrra.

Allikas: teedevalitsus

Augustis lõppes töö Haliste vallas Uue-Karistes paikneva Mulgi sillaga. Täpsemalt öeldes kadus 4,9-meetrine sild sootuks ja selle asemele paigaldati terastruup. Tegija oli Sakala Teed, maksumuseks kujunes 0,95 miljonit krooni.

Juuli lõpul uuenes Viljandi piiril Tartu tänav lõpus asuv Kõsti ülesõit. Osaühing Maveter võttis maha vana silla ning pani selle asemele tee alla truubi. Parandati ka ligikaudu 300 meetrit teed. Töö läks linnale maksma 2,265 miljonit krooni.

dust ning palusid neil võimaluse korral lastele järele tulla.

Veekatkestuse tõttu jäi ära kontsert, mille pidid koolis hõimupäevade puhul andma Komimaalt tulnud esinejad. («Sakala»)

Kunstisaal kutsub maalija joonistusi vaatama

Tiina Sarv
tiina@sakalakirjastus

Pühapäeval helistas Aate-Heli Õun lahti Viljandi kunstisaali 171. näituse, millel on väljas Uno Roosvalti võimsad ja sugestiivsed joonistused.

Kuigi mees ise ütles, et ta on eelkõige maalija ja joonistama hakkas vaid maalide eeltööd tehes, on tegemist ühe viimase aja muljetavaldavama näitusega Viljandis. Kunstnik on ainek saanud reisidelt Gollandi, Soome, Hollandisse ja Viinistule.

Otsekui tulvil õunakorv

Uno Roosvalti ammusest ajast tundev Viljandi Pauluse koguduse õpetaja Mart Salumäe kiitis kunstniku tööde küpsust ja viljakandvat värviküllust. «Neid vaadates tekib rahulolutunne, mida võib võrrelda täiskartulisalve või õunakorvi nähes.»

Arhitekt Ülo Stöör meenutas, et Eestis on olnud palju suuri joonistajaid. Uno Roosvalt on üks nendest. Stöör rõostas, et Viljandis on avar kunstisaal, kus võib näha kujutatavat kunsti, mis on ilus, vaimustav, tugineb vanadele tavadele ja Eesti kunstnike oskusele joonistada.

Anu Raud kutsus Uno Roosvalti joonistama ka Heimtali maastikke ja muuseumieksponaate.

Meelitab vaatama

Viinistu pildid tegi kunstnik enne oma tööde näitust Jaan Manitski muuseumis, et pakkuda sealsetele vaatajatele äratundmisrõõmu.

NÄITUS

Uno Roosvalti joonistuste näitus «Ajast aega» on avatud Viljandi kunstisaalis Vabaduse plats 6 teisel korrusel kella 12–17 (reedeti suletud). Näitus on lahti 11. novembrini.

Allikas: kunstisaal

Uno Roosvalt Viljandi kunstisaalis avatud näitusel TIINA SARV

Kui Aate-Heli Õun teeb teoks oma lubaduse ja ka mõne lasteaiarühma näitust vaatama meelitab, peaksid vähemalt need mudilased, kellele on ette loetud «Eesti rahva enemuistseid jutte» ja kes on vaadanud lumuvaid Günther Reindorffi illustratsioone, leidma eest sama põneva ja võimsa vaatepildi. Näitusekorraldaja unistus sellest, et mõne väikese inimese hinges tarkab kunstihuvi, võib täituda.

Veel toredam oleks neid pilte uudistada koos ema ja isaga ning ühise ilusa elamusega koju minna.

Alustav ettevõtja, kui enesekindlust napib ning tunned, et paremad teadmised ettevõtlusest annaksid firma arengule hoogu juurde

Küsi nõu kogenud ettevõtjalt!

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ärimentorlusprogrammis saad isikliku mentori, kes süveneb just Sinu ettevõtte probleemidesse. Lisaks on võimalik luua uusi kontakte ja osaleda tasuta koolitustel.

Virge Viljus, Petrasol Baltic OÜ tegevjuht:

Mentorlusprogrammiga liigud kiiremini! Mentor aitab mõelda julgelt, otsustada targalt, tegutseda nutikalt. Kõike ei pea ise välja mõtlema – kasuta võimalust lasta kogenumatel end aidata!

Registreerumine kuni 31. oktoobrini.

Võta ühendust: Katrin Eha, tel 627 9444, katrin.eha@eas.ee

Lisainfo: www.eas.ee/mentorlus

Rahvaliidu niigi madal reiting on viimastel päevadel saanud mitu tõsist hoopide partei juhtpoliitikute kohal lasuvate kuriteokahtluste näol.

Jaak Allik: oleme Eestimaa suurima parteina teistel jalus

Suurest poliitikast tagasi tõmbunud rahvaliidlane Jaak Allik ei pea oma partei juhtidele osaks langenud kuriteokahtlustest rääkides võimatuks, et uurijad seisavad praeguse tegevusega mõne konkreetse isiku huvide eest.

Rannar Raba
rannar@sakalakirjastus.ee

Mida päev edasi, seda tugevamat paistab Rahvaliidule külge jäävat Eesti poliitika paha poisi maine. Miks see teie arvates nii on läinud? Kus tegid erakonna juhid vead?

Kõigepealt täpsustan, et jutt käib 10 000-liikmelise erakonna kolme liikme, Villu Reiljani, Lea Kiiviti ja Ester Tuiksoo kahtlustamisest asjades, mis ei puutu erakonna kui sellise poliitilisse tegevusse. Kas kahtlustamisest ka kaugemale jõutakse, seda näitab aeg. Mina julgen selles kahelda.

Et ajakirjandus püüab toimuvat müüa erakonna agooniana, näitab vaid seda, et ilmselt oleme Eesti kõige suurema ja laipinnalisema struktuuriga erakonnana teistel jalus. Tõenäoliselt loodetakse meilt enne kohalikke valimisi inimesi ja hääli üle meelitada. Opositsioonis oleva erakonna pidev mõnitamine on selleks üks mõjusamaid vahendeid.

Teie erakonna endised ja praegused juhid on maadeva-

hetuse uurimist ning Ester Tuiksoole osaks saanud korruptiivse iseloomuga kahtlusi ja süüdistusi püüdnud avalikkuse ees näidata poliitilise rünnakuna. Mida teie sellest arvate? Kas ja mil määral on võimalik, et uurijad seisavad üht erakonda rünnates mõne konkreetse poliitilise jõu ambitsioonide eest?

See, et uurimisorganid, õigemini mõned konkreetset isikud neist täidavad teiste konkreetsete isikute, mitte poliitiliste jõudude kui selliste tellimust, on Eestis kahjuks võimalik.

Pealegi on igas uurimisorganis oma mundriau, mille tõttu on ebaõnnestumisi või väärkahtlustusi ülimalt raske tunnistada. Seetõttu asjad venivadki kuni unustuse hõlma vajumiseni. Rahvaliidu liikmed loodavad, et maadevahetusega nii ei lähe.

«Et ajakirjandus püüab toimuvat müüa erakonna agooniana, näitab vaid seda, et ilmselt oleme Eesti kõige suurema ja laipinnalisema struktuuriga erakonnana teistel jalus.»

ter Rein Lang teatas seepeale, et asi jõuab veel tänava kohtusse. Siis kuulati üle Ester Tuiksoo ja järgnes teade, et uute asjaolude ilmnemise tõttu lükub uurimise lõpetamine määratusse kaugusesse.

Pärast Rahvaliidu meeldetuletust jõuti nüüd ka Toomas Annuse ja Villu Reiljani ülekuulamiseni, kuigi just nende nimedega ju asi aasta tagasi algas. Tuleb tunnistada, et tavamõistusega inimesele, kes näeb õhtuti telekast keeruliste mõrvalugude tulemuslikku avasta-

Jaak Allik

mist, jääb selline uurimistöö küll arusaamatuks.

Kuidas suhtuda poliitikusse, kes kasutab igapäevasteks sõitudeks tuntud ärimehel kuuluvat luksusautot?

Küllap oli Ester Tuiksoo, keda seob Oliver Kruudaga mitteäriline sõprus, mõnevõrra naiivne, kui arvas, et ammu-se sõbra autoga sõitmisest ei loeta midagi kahtlast välja. Kindlasti pole ta aga nii naiivne, et kui tal oleks kapis mõni luukere, sõidaks ta Kruuda autoga, üüriks Liblikult elamispinda ning tahaks osta korterit Merko majas. Paradoksaalselt kõnelevad need faktid minu silmis pigem proua Tuiksoo süütusest.

Millist tulevikku ennustate Rahvaliidule? Mida tuleks teha, et sügavast mõonast välja tulla?

Täiesti lahus viimastest sündmustest olen ma alati arvanud, et Eesti vajab tõsiseltvõetavate ja populaarsete juhtide

ning tugeva kohaliku võrgustikuga vasaktsentristlikku erakonda.

Ma tõesti ei tea, mitu korda peavad sotsid ja rahvaliidlased valimistel veel viie ja kümne protsendi vahel kõikumama ning end kordamööda mõnele paremerakonnale sappa kleepima, et nende liidrid saaksid üheks kord aru: kuus pluss kümme protsenti võiks vabalt olla tunduvalt rohkem kui 16 protsenti ja võiks tähendada järgmiste valimiste võitmist.

Milliseid sarnasusi ja erinevusi näete Rahvaliidul olevat Koonderakonnaga enne selle lagunemist?

Koonderakond ei lagunenud, vaid lõpetas kongressi otsusega tegevuse, sest erakonna eesmärk — sotsiaalse turumajandusega demokraatliku ühiskonna pöördumatu kindlustamine Eestis — arvati täidetuks ning liikmete seas valitsev maailmavaateline paljusid ei võimaldanud erakonnal mõne

teise parteiga ühineda. Sellest hoolimata olid kõik erakonna juhid koos viimasel kongressil ning sellele järgnenud meeleolukal lõpupeol.

Sarnasust Rahvaliidu praeguse olukorraga näen selles, et ka Koonderakonna juhte rünnati teravalt ja paljuski õigustamatult ajakirjanduses. Nüüdseks on üks neist Sillamäe sotsiaalsest katastroofist päästnud ning Pühajärve puhkekeskuse ja pargikompleksi kauniks ja rahvale avatuks muutnud ärimees ning teine Eesti spordiliikumise edukas üldjuht.

MULGI UUDISE

Murret saap mitmen paigan õppi

Sellest sügisest saave riikliku rogrammi «Lõuna-estli keel ja kultuur» abige esivanembide kiilt ja kultuuri õppi Alliste valla tillembe koolililase. Mõisakülän om koolililastege pundin ka kige suurembe

lasteaialatse. Suure inimese saave mulgi kiilt müilde tulete ja manu õppi kaits kõrda kuun Mustla pääl ja Villändin.

Oktoobre lõpun akkave pääle mulgi keele tunni Alliste kihelkonna õpetejidele.

Mulgimaa saa endele märgi

Sii nädäl saave piaaigu kik suurembe sissesõidutii Mulgimaa alguse märgige ärä tähistet.

Ruuni värvi ja tikutopsi järgi tuntu Mulgi mehege

märgi tähisteste kultuuriloolist Mulgimaad.

26. oktoobrel om lubanu Villändi ja Nuia vahelist piiri maha märkma tulla ka vabariigi president.

Välismulgi saive Abjan kokku

Ülemineve lauba tullive Abja vallon kokku Mulke seltsi inimese üle Eesti. Na käisive kaemen Penuja külä ning kreeme ja jogurti tegemist Pajumäe talun. Öhtsapoole

olli neil Abja kultuurimajan pidu, kos saije osta ka mulgikiilset kirjandust. Oma käsitüünäituse olli vällä pandan Mulgimaa Ukuvakk. Pidun oli ligi 200 inimest.

Kirjasõsardel om sünniaastepäe

Mitmen paigan tähistedes Mulgimaal sündinu sõsarde Minni Nurme 90. ja Salme Ekbaumi 95. sünniaastepäevä. Jõgevamaal Põltsamaa raamatukogun om kuu aiga ava-

tu neile pühendet raamatu näitus ja Villändi linnaraamatukogu kõrraldep omaloominguvõistluse, kos võive kirjutete kik gümnaasjumiõpilase. Võistlus saa läbi riidi.

LILLI ALLI JUTT

Mikeperäst viil kuldsen keskean õppme minnäss?

Ku ma selle aaste suve lätsi Villändi kultuuriakadeemia jutuvestmisele, et õppme akate, siss süame alt olli peris vilu. Kigepäält ma es tää, kudass vastuvõtjase aru saave miu suuvist, et üits kolmkümmend aastet kultuuritüül ollu inimene tahap õppi kultuurikõrraldust. Julgust ja arusaamist õigest otsusest sai mia aga nii usse taga, kun kõneli omasugutsidege, ku kambren sehen.

Nüid, ku kik asja om aet ja edimese loengu ärä ollu, om süamen ja engen kindel suuv ja tahtmine vastu pidäde ja pallu täädä saija.

Ku olet joba üle keskea, siss varepest mõteldi tihti, et elu om nüid minek luujangu puule. Pirle om aig edesi lannu ja inimese õpive läbi terve elu. Väga ää olli kaija, et miuugutsid olli mitte üits egä kaits, vaid terve kamalutäus. Mõtelden, et kogu elu om inimene saanu täädmisi, elutarkusi ja kogemusi ning nüid om valmis andme neid edesi, siss om väga tähtis, et inimene kogu aig, läbi terve elu õpip ja arenep.

Elu läep edesi ja mede aja märk om sii, et edesimine om väga kippe. Kigepäält om sedä nättä tehnika man, kun egä aaste om jälle toonu uvve asja ja võimaluse. No kas mõist kennigi kümne aaste iist mõtelde, et mõtsade vahel Lillin om egä päe võimalik kirjutete oma sõprule Saksamaale või kik rahaasja saap kodun tarest vällä astmede kõrda aija.

Egä ää asja man om aga midägi säändest, mis võip mitte nõnda ää olla. Ku me nüid kik akkame aint maailmavõrgu tiil puutregi omi asju aame, siss kunkottele jääve mede inimese, mede omakultuur, eripära ja suhtlemine?

Villändi kultuuriakadeemia õppamiskava kaijan om miu arvaten kik asja tasakaalun ning õppme tullu nuur ja vana saave ää täädmise omakultuurist, inimesetäadusest, majandusasjust ja tehnikast. Lisaden viil vanepide kogemuse ja tüütäadmise, siss võip kindel olla, et vanepist pääst om väga ää õppi ja täädmisi manu saija. Tihti kaet asju tõise nuka puult ja kik saap selgepess.

Lõpetusess tahass üle keskea inimestele üteld: tulge õppme!

Alli Laande

eluaigne õppje

Mulgikeelsed uudised on «Sakalas» ja Vikerraadios iga kahe nädala tagant. Neid toimetab Tarvastu vallast pärit ajakirjanik Airi Hallik.

Cätlin Jaago ja Karl Laanekask koos ansambliga Ro:toro esinesid tänavusel lõikuspeol kavaga, mis põhineb meie sugulasrahva hantide muusikal. URMAS VOLMER

Tänavune lõikuspidu paitas muhedalt kuulajate kõrvu

Juba viiendat korda saadi sügiseses Viljandis kokku, et maha pidada Eesti pärimusmuusika keskuse korraldatav lõikuspidu.

Karoliina Kreintaal, kultuuriakadeemia pärimusmuusika tudeng

See pidu on justkui järelkaja suvisele pärimusmuusika festivalile ning sellel lõigatakse festivali küpsemad viljad.

Nagu traditsiooniks on saanud, avati lõikuspidu ülevaatekontserdiga Viljandi kultuurimajas, kus iga artist tutvustas oma kava parematega paladega.

Kultuurimajast liiguti üheskoos kultuuriakadeemia Suurde Tuppa, kus astus üles kuuldavasti Eesti parim torupilli-ansambel Ro:toro koos Karl Laanekasega.

Untsakad tähistas sünnipäeva

Kavaga, mis põhineb meie sugulasrahva hantide muusikal, esines Ro:toro ka suvisel festivalil, ent nüüdseks on ta tunduvalt kandvust juurde saanud, sest üks selle liige, kauss-trummimängija Silver Sepp käis Handimaal laule kogumas ja õppimas.

Põhikoosseisule andis erksat värvi Karl Laanekask elektrikitarril, imiteerides hantide kandlemängu.

Nagu ütles ansambli liider Cätlin Jaago, ei pretendeeri nad handi muusika autentsele esitusele, vaid kasutavad algmaterjali inspiratsiooniallikana. Kuuldavasti on oodata samateemalist plaati.

Õhtu lõpetas ansambel Untsakad, kes oli äsja saanud 15-

aastaseks. Maratonkontsertantsupidu kestis ligi kolm tundi, kusjuures väsimuse märke ei paistnud tantsuliste ega muusikute seast.

Kui publikule oli üllatav, et Untsakad ei kasutanud helivõimendust, siis bändile polnud see sugugi võõras.

Ansambli algusaegadel käisid nad ju mängimas rahvamaajades. Nad sõitsid kohale liinibussiga ja jäid ikka ka öömajale, et hommikul kohalike käest laululugusid koguda. Kuuldust sai osa kollektiivi laiahaardelisest repertuaarist, mis on aastate jooksul salvestatud kümnele heliplaadile.

Esimese helitehnika ostis bänd alles viie tegutsemisaasta järel.

Uus põlvkond kasvab peale

Lõikuspeo teine päev algas kultuuriakadeemia vilistlase ja õppejõu Cätlin Jaago parmupilli õpitoaga. Esmapilgul priimitiivsena näiv instrument üllatas oma rikkalike võimalustega. Kuulmise järgi õpiti lugusid mängima nii parmupilli kui teiste instrumentidega.

Mari Kalkun ja sõbrad esitlesid Suures Toas oma uhiuut plaati «Üü tulök». Sealsamas andis pärimusliku akordionimuusika kontserdi Kulno Malva.

Kontserdid läksid täissaalile. Muusikute ja publiku vahetu kontakt lõi loomuliku ning turvalise õhkkonna. Tänu helivõimenduse puudumisele hakkas ruumis kõik kaasa mängima ning nüansid muutusid seda kuuldavamaks.

Setumaalt oli esinema kutsutud koguni kaks koosseisu: juba teada-tuntud noorte meeste bänd Zetod ning üsna värske trio koosseisus Toomas Valk, Jalmar Vabarna ja Kristjan Priks. Esimene neist lubas

PIDU

- Pärimusmuusika lõikuspidu peeti 12. ja 13. oktoobril Viljandi kultuurimajas ja Suures Toas ehk kultuuriakadeemia mustas saalis.
- Teoks sai üheksa kontserti.
- Sel aastal oli pidu esimest korda täiesti ilma helivõimenduseta.

Allikas: korraldajad

kontserdil pakkuda ka üllatuse ning selleks oli leelokoori Tsibihärbläseq nelja liikme kaasalöömine.

Noorte neidude kande hää sobis imetabaselt setu poiste pillimängu ja -lauluga. Nende koostöö peaks kindlasti jätkuma.

Potisetudeks kutsutava trio vanad setu tantsulood ja rännakutel kuulnud viisid kõlavad nõnda, et hea oleks nii kõrvaldel kui jalgadel. Teisisõnu: selle maitsekalt seatud muusika järgi on väga mõnus tantsida.

Peole pani tulise punkti eesti ja ukraina pärimust viljelev Svjata Vatra.

Trubaduur taas Viljandis

Tänavuse pärimusmuusika festivali kahtlemata kõige populaarsem esineja Fernando Stern ei pidanud pettuma ka sügiseses lõikuspeos, sest Suures Toas kuulas teda külg külje kõrval ühtekokku 250 inimest.

Koos temaga olid laval taas Antti Järvela Soomest ning Maarja Nuut ja Tõnu Tubli Eestist. 22-aastane laulja ja kitarrist esitas ladinaameerika rahvalaule ning omaloomingut.

Fernando Stern leiab, et ta meeldib publikule, sest tema esitavat muusika on eksootiline «Mulle endale on see aga palju eksootilisem kogemus,» lausus ta.

Kulunud väljend, et eestlased on külmad ja kinnised, Sterni arvates tööle ei vasta: tema on saanud tohutul hulgal emotsionaalset tagasisidet.

Viljandis paeluvad Fernando Sterni eelkõige vanad puumajad. Muu seas oli Tšiili päritolu trubaduuril võimalus tõelises eesti saunas vihtlemas käia.

Kuuldavasti plaanib Stern tuleval aastal korraldada Skandinaavias tuuri koos bassist Antti Järvela, viuldaja Maarja Nuudi ning löökpillimängija Sara Puljulaga. Just Viljandi pärimusmuusika festivalil tahavad nad anda oma viimase kontserdi.

Esimest korda päris ilma võimenduseta

Kui 2006. aasta lõikuspeol korraldati üks kontserdipäev ilma helivõimenduseta ning see igati õnnestus, tekkis idee järgmine festival täiesti ilma võimenduseta teha. Esiteks on sellisel juhul kulutused väiksemad. Teisalt on akustilisi pille väga raske võimendada, sest sel juhul läheb palju instrumendi tämbrilisi omadusi kaduma.

Kindlasti oli see väljakutse nii muusikutele kui kuulajatele — võimenduseta kontserte tehakse ju üha vähem. Häälel ja pillidel lasti aga kõlada nende ehedas olekus ning kuulaja märkas ka detaile, mida pole muidu harjunud tähele panema.

Korraldajate hinnangul läks pidu üle ootuste hästi ning loodetavasti tuleb see sama tore järgmiselgi sügisel.

«Helisillad» toob Rubiini kaks bändi

Reedel esinevad Viljandi kinno Rubiin parasjagu Baltikumis tuuritavad Tallinna ja Kuopio *underground*-bänd.

Eesti ja Soome noorteaansambli ühistuur algas esmaspäeval mittetulundusühingu Rampade Org eestvedamisel. Tallinnas üritusel «Teenage Kicks» varemgi laineid löönud Kuopio bluusibänd Cosmo Jones Beat Machine asus ratastele koos Tallinna uue psühhedeelse ansambliiga Tõele Näkku Vaadates Võib Näha Ükskoik Mida.

Rampade Oru esimene sellelaadne tuur viis bändid esmaspäeval Riiga klubisse Depo. Täna Tartus Ateena keskuses tudengite sügispeavade üritusena antav kontsert leiab aset Eesti kultuurkapitali toetusel. Reedel jõuavad muusikud Viljandisse ja laupäeval Cesise Fonoclubi.

«Projekt «Helisillad» osana teoks saava tuuri eesmärk on leida Eesti noortebändidele väljundeid, nii esinemisvõimalusi kui kontakte, Baltikumis ja Soomes ning lähitulevikus ka Poolas, Tšehhis, Ungaris ja teistes endistes idabloki riikides,» selgitas üks tuuri korraldajaid Maris Pajula.

«Et käimasoleva tuuri organiseerimisel on juba saadud hulk ülivajalikke uusi kontakte, kutsub Rampade Org üles noortebände ja nende mäenedžere, kontserdikorraldajaid ning teisi aktiviste endaga ühendust võtma ja koostööd tegema.»

Maris Pajula lisas, et projekti üks idee ongi see, et noored Rampade Oru abiga ise tulevikus niisuguseid bändituure korraldada saaksid. («Sakala»)

Marc Ducret tuleb kolmandat korda

Eduart Traude, muusikasöber

Esmaspäeval jätkub Marc Ducret' trio kontserdiga kultuurimajas Uue Muusika festivali Viljandis.

Sõna «kitarritrio» on Marc Ducret' trio kirjeldamiseks liiga tavaline. Iseõppinud helilooja ja kitarrist Marc Ducret (50) kuulub tänapäeva originaalsemate improviseerijate hulka.

See erakordselt andekas muusik ei piira end konkreetsete stiilidega, vaid teeb ootamatut muusikat, mis ründab elektrikitarriga raevukate pursetega, triivib õrnadesse impressionistlikesse abstraktsioonidesse, heliseb rokkhiitides või läheneb post-bop'ile.

Pärast esinemist mullusel «Pori Jazzil» tunnistas Marc Ducret Mari Hiemäele antud intervjuus, et kuigi ta teab täpselt, mida ta laval teeb, eeldab see omalaadset pinget ja mõttevaba seisundit, mil helid voolavad läbi sõrmede ilma erilise planeerimiseta.

«Seisan lihtsalt lava peal ja mängin,» rääkis Ducret. «Ma ei mõtle midagi, kui esinen. Kui hakkan mõtlema, siis ma poleks nii keskendunud ning tulemus poleks see, mida tahan.»

Karjääri alustas Marc Ducret 1975. aastal basskitarristina. Kitarristina debüteeris ta 1986. aastal ja pälvis Django Reinhardti auhinna, mis tõi talle esimese kuulsuse.

Aastatel 1987, 1988 ja 1989 valis ajakiri «Jazz Hot» ta parimaks prantsuse kitarristiks. Paar aastat hiljem algas koostöö Ameerika saksofonisti Tim Berne'iga ja see tõi talle tunnustuse džassi sünnimaal.

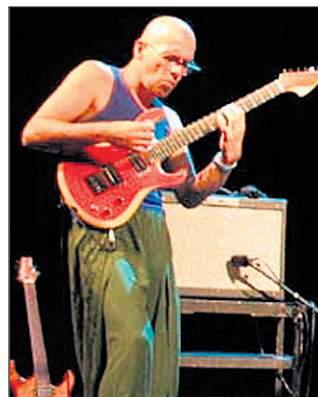
New York Factory alalise liikmena on Marc Ducret üks vähesi Euroopa muusikuid, kes regulaarselt ookeani taga musitseerib. Ta esineb nii soolokavadega kui koos paljude muusikutega.

KONTSERT

Marc Ducret' trio kontsert 22. oktoobril Viljandi kultuurimajas.

Koosseis
Marc Ducret — kitarr
Bruno Chevillon — kontrabass
Eric Echampard — trummid

Allikas: korraldajad

Marc Ducret

Jaak Sooäär peab Marc Ducret'd üheks Euroopa paremaks kitarristiks ning nimetab tema mängustiili julgeks, originaalseks, energiliseks ja ohjeldamatult kaasakiskuvaks.

Trio muusikud on korduvalt esinenud «Jazzkaare» ja Eesti Kontserdi kontsertidel ning võitnud meie džässisõprade sümpaatiat. Kõik nad on Viljandis kolmandat korda, kuid selles koosluses nad siin varem üles astunud ei ole.

Uue Muusika festivali jätkub neljapäeval, 25. oktoobril Meelis Vind Kvinteti kontserdiga Jaani kirikus. 26. oktoobril ühendab The Letmark Quartet Taanist kultuuriakadeemias muusikat fotokompositsioonidega. Festival lõpeb laupäeval, 27. oktoobril kollektiivide Tuner ja The Humans kontserdiga Viljandi kultuurimajas.

Peaminister kasutab mobiil-ID teenust

Valitsuse pressiteenistuse teatel võttis peaminister Andrus Ansip eile kasutusele mobiil-ID teenuse, mis võimaldab turvaliselt tõendada oma isikut mobiiltelefoni vahendusel, näiteks logida internetipanka ning anda digitaalset allkirja. Mobiil-ID teenus on ID-kaardi analoog mobiiltelefonis.

Peaminister ütles, et on igapäevane ID-kaardi elektrooniliste funktsioonide kasutaja ning soovib neid ka kõigile teistele.

«Neid on väga lihtne ja mugav kasutada,» lausus ta ning kinnitas pärast mobiil-ID proovimist sama ka selle teenuse kohta.

Praegu on ID-kaart käes ligi miljonil Eesti elanikul, kuid selle elektrooniliste funktsioonide kasutajaid on vaid 90 000 ringis. Hüppeline kaardi kasutajate kasv leidis aset pärast e-hääletust märtsikuus ning «Arvutikaitse 2009» algatuse tegevuse tulemusena.

Mobiil-ID alusel on käivitunud Balti koostööprojekt,

mille eesmärk on luua ühtne digitaalallkirja standard.

«Tavaelus tähendaks see näiteks, et Leedu peaminister allkirjastab dokumendi ja saadab selle e-kirjaga Eesti peaministrile. Too saab kontrollida, kas dokumendil olev digitaalallkiri kehtib, ning kontrolli järel omalt poolt dokumendi digitaalselt allkirjastada ja kolleegile elektrooniliselt tagasi saata,» rääkis «Arvutikaitse 2009» koordinaator Andres Aarma.

«Eesti on üks maailma esimestest riikidest, kus mobiil-ID teenus on kasutusele võetud. Praegu pakub teenust vaid EMT, kuid lähiajal on oodata ka teiste mobiilside operaatorite lisandumist,» lisas ta.

Mobiil-ID abil saab logida sisse hanza.netti, U-Netti, e-maksuametisse ja riigiportaali. Samuti saab mobiil-ID nagu ka ID-kaardi abil anda omakäelise allkirjaga võrdväärse õigusliku tähendusega digitaalallkirja. («Sakala»)

Raadiointerneti ohutus on veel küsimärgi all

Briti tervisekaitseagentuur korraldab süstemaatilised uuringud, et veenduda raadiovõrkude ohutuses inimeste tervisele.

Teema on üles tõstnud õpetajad, kes seisavad vastu koolidesse rajatavatele WiFi-ühendustele, vahendab Tartu ülikooli tehnoloogiaportaali Novaator. Nende sõnul on õpilased just nagu laborirobid, kelle peal katsetatakse, kuivõrd suurt ohtu sellised raadiovõrgud tervisele kujutavad.

Agentuur ootab uuringutelt siiski pigem inimesi rahustavat sõnumit.

«Seni ei ole mitte ühtegi arvestatavat teaduslikku uurimust, mis kinnitaks traadita andmeside ohtlikkust inimeste tervisele,» ütles agentuuri juht professor Pat Troop. «Signaal on väga madala võimsusega ning vastast täielikult rahvusvahelise mitteiniseeriva kiirguse komisjoni juhtnööridele.»

Troop leiab, et koolidel pole ühtegi head põhjust, miks mitte WiFi-võrke rajada. «Seni pole aga tehtud uurimusi, mis selgitaksid välja, kui pikk on aeg, mille jooksul inimesed WiFi-võrgu mõjuväljas on,» lausus ta. (PM Online)

Jeep Compassi müüakse nüüd ka Rallye paketiga

Eestisse jõudis müügile Jeep Compass Rallye erimudel, mis erineb sama auto tavamudelist üsna paljus. Nii näiteks on Rallye mudel varustatud spetsiaalsete 18" kergmetallvelgedega, millele on paigaldatud 215/55R18 rehvid. Lisaks on autol sportliku disainiga pörkerauad ees ja taga, küljekarbilaiendused,

tagumine katusespoiler, keervärvi iluvõre, kroomitud summutiots, lisatud ja Rallye logo.

Rallye pakett maksab Compass Sport varustusega autole 27 500 ja Limited varustusega autole 19 900 krooni. Hinnad sisaldavad 18-protsendilist käibemaksu. («Sakala»)

Jeep Compass Rallye

SILBERAUTO

Honda müüjana tuntust kogunud LX Motors laieneb Tanel Alliksaare juhtimisel ATV-de ja vaba aja tehnika turule.

ELMO RIIG

Autoäri liider laiendas tegevust

Kaks viimast aastat Viljandis enim autosid müünud LX Motors alustas kauplemist ka ATV-de, lumesaanide, tsiklite ning teiste ajaviitesõidukitega.

Henrik Ilves
henrik@sakalakirjastuse.ee

LX Motorsi juhataja Tanel Alliksaare sõnul tingisid tegevuse laiendamise ühelt poolt asjaolu, et autokeskusesse tekkis vaba ruumi, ning teisalt fakt, et ostjad on valmis järjest enam raha vaba aja veetmisele kulutama.

«Lõpetasime 1. juunist Citroënide müügi ning selle arvelt tekkis vaba pinda. Samuti soovisime leida uut rakendust töötajatele,» kõneles Alliksaar. «Et Honda teisi automarke en-

KAUBAMÄRGID

Velt Motocenteri edasimüüjana müüb ja hooldab LX Motors muu hulgas Yamaha, Suzuki, Kawasaki ja Honda ATV-sid, tsikleid ning saane.

Allikas: «Sakala»

da kõrval eriti näha ei taha, tuligi mõte võtta müüki ATV-d, saanid ja muud seesugused sõidukid.»

Kevadel jõuavad juhataja jutu järgi salongi ka tsiklid ning esinduse kolmandal korrusel kavatakse hakata kauplemas rõivaste, kiivrite ja muu niisugusega.

LX Motors teeb ajaviitesõidukite müügis koostööd ühe Eesti selle ala turuliidri Velt Motocenteriga.

«Oleme Velt Motocenteri ametlik edasimüüja Viljandis töötajatele,» kõneles Alliksaar. «Et Honda teisi automarke en-

pa, mida nemad,» rääkis Alliksaar.

ATV-de, saanide ja muu säärase müüjaid on Viljandis teisigi ning alles suvel avati seda sorti kaup pakkuv pood suisa südalinnas. Alliksaare arvates ei ole see turg aga veel kaugeltki küllastunud.

«Hiina tehnika müüjaid on tõesti juba iga nurga peal,» nentis ta. «Ent korralikku esindust, kus pakutaks kvaliteetseid marke ning tagataks neile hooldus, Viljandis varem minu meelest polnud. Kohe, kui Velt Motocenteri lehele ilmus teade meie edasimüüja staatusest,

hakati meilt hooldust küsima.»

Ehkki ATV-de maine on nendega ringi rallitavate tege-laste pärast paljude silmis kehv, ei usu Alliksaar, et LX Motorsi äri tõttu loodusele kahju sünnib.

«Niipalju kui mina olen aru saanud, ei suutu tõelised ATV-entusiastid vales kohas sõitjatesse hästi ning on mõnelegi sellisele tüübile karme sõnu peale lugenud,» kõneles ta. «Arvan, et probleemne seltskond kasutab enamjaolt renditud masinaid. Pealegi on meie hinnaklass selline, et iga nolk siit ATV-d ei osta. Eks see probleem ole samasugune nagu tavaliselt, kus leidub ju samuti nii rullnokki kui korralikke sõitjaid.»

Alliksaar märkis, et ehkki vaba aja sõidukite müük Eestis üha kasvab, peab ettevõtte oma peategevusalaks ka edaspidi Honda autode müüki.

Riik alustab taas internetiühenduste ehitamist

Eesti plaanib veel sel aastal toetada viie miljoni krooniga interneti lairibaühenduste ehitamist nende kohtadeni, kuhu see «Külatee 3» programmi esimese osaga ei jõudnud.

Henrik Ilves
henrik@sakalakirjastuse.ee

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi riigi infosüsteemide osakonna juhataja Margus Püüa sõnul jätkatakse vahepeal külmutatud «Külatee 3» programmi ehk hajaasustusega piirkondadesse internetiühenduse rajamise subsidee-

rimist. Tänavu kulutatakse selleks viis miljonit krooni, järgmisel aastal on samaks otstarbeks riigieelarvest mõeldud seitse miljonit krooni.

Margus Püüa jutu järgi uut avalikku riigihanget «Külatee 3» jätkuprojekti tarvis ei korraldata, vaid teenusepakkuja leidmine käib läbirääkimiste kaudu. Seega peaks Viljandimaal riigi toel laienema Norby Telecomi WiMaxi võrk.

«Saaremaal on jätkuprojektiga juba alustatud ning ka teistes maakondades ei lähe selleni kuigi kaua aega,»

lausus Püüa. «Saatjate paigaldamine käib suhteliselt kiiresti. Iseasi on, kui kaua võtab aega klientide ühendamine.»

Maavalitsuse infotalituse juhataja Kaupo Kase hinnangul võiks Viljandimaale tänavu lisanduda neli WiMaxi saatjat.

«Valgeid kohti on rohkemgi, aga kõige kriitilisemad on Kõo, Võrtsjärve äär ning Kuhjareve ja Vastemõisa kant Suure-Jaani vallas,» rääkis ta.

Margus Püüa nentis, et tegelikult on kogu Eesti internetiga kaetud.

Kaupo Kase

«Interneti pakuvad mobiilsidefirmad, samuti on olemas Eesti Energia Kõu-teenus,» tõdes ta. «Meili saab tõepoolest saata ilmselt igast Eestimaa nurgast, aga infoühiskonna toimumiseks sellest ei piisa. Riigi eesmärk on, et digitaalne lõhe elanike vahel enam ei suureneks.»

Ka sideameti uuringud näitasid hiljuti, et mitmeski Viljandimaa piirkonnas ei vasta Kõu-interneti kvaliteet nõuetele.

Edaspidi on ministeeriumi osakonnajuhataja sõnul võimalik, et ei subsideerita ainult raadiolahenduste rajamist, mis paratamatult jätab levisse auke, vaid lairibaühenduse rajamist ka valguskaabli abil.

KOMMENTAAR

Mis riigil on rohkem peaministreid?

Möödunud reedel ilmunud kommentaaris tein lühikese ülevaate edetabelitest ja reitingutest, mida maailmas on kombeks koostada. Seekord vaatan Vene ajalehele «Kommersant» toetudes üle, millistes riikides on kõige lihtsam peaministriks saada ja millistes maades on võimalik sellest ametikohast kõige kergemini ilma jääda.

Rekordiomanikuks peaministrite arvu poolest on Peruu, mis on teatavasti ainus suur Ladina-Ameerika riik, kus eksisteerib peaministri ametikoht. See amet loodi 146 aastat tagasi ja selle aja vältel on riigil olnud 164 peaministrit. Viimase kümne aasta jooksul on Peruu näinud 13 peaministrit.

Kümne aasta jooksul kümme peaministrit — selline on olnud Tokelau, Kõrgõzstani, Guinea-Bissau, Nepali ja Bhutani saatust. Vaid veidi jäävad neist maha Lõuna-Korea, Bosnia ja Hertsegoviina ning São Tomé ja Príncipe, kus on olnud üheksa peaministrit. Lõuna-Koreas on olnud lisaks seitse peaministri kohusetäitjat.

Viktor Zubkovi hiljutine määramine Vene peaministriks kindlustas ka Venemaale koha esikümnes, sest viimase kümne aasta jooksul on riigil olnud kaheksa peaministrit ja kolm peaministri kohusetäitjat.

Samas ei saa mõnes maailma riigis peaminister olla ametis nii kaua, kui ta sooviks või kui kaua tal teised poliitikud seda teha lubaksid. Seadustes on nimelt kindlaks määratud valitsusjuhi ametisoleku aeg ning mitte ükski jõud ei suuda seda praegu muuta.

Selles mõttes on eriline riik Bhutan. Seal roteerub peaminister seaduse järgi iga aasta tagant. Nii on Bhutanis viimase kümne aasta jooksul juhtinud valitsust viis poliitikut, kuid igaüks kahel korral.

Umbes samasugune kord kehtib Uus-Meremaal kuuluv Tokelau saareriigis, kus ühe aasta jooksul võib kordamööda valitsuse eesotsas olla kolm külavanemat ehk *faipule*'t. Kui midagi enneolematut ei juhtu, saab järgmise aasta veebruaris uueks peaministriks Pio Tuia, kes hakkab valitsust juhtima juba viiendat korda. Praegune valitsusjuht Kuresa Nasau on olnud ametis samuti viiel korral.

Kõige kauem ametis püsinud peaminister elab Bahreini väikeriigis: šeik Halifa bin Salman al-Halifa on juhtinud valitsust koguni 37 viimast aastat. Teisel kohal selles edetabelis on Barbadosi peaminister Owen Arthur, kes on ametis püsinud alates 1994. aastast.

Üks ja sama peaminister on enam kui kümme aastat võimal olnud veel Luksemburgis, Grenadal, Etioopias, Iirimaa, Kambodžas, Gibraltaril ning Saint Kittsil ja Nevisel. Suurematest riikidest kuulub esikümnesse vaid Austraalia, mille peaminister John Howard on olnud valitsuse eesotsas 11 aastat ja 7 kuud.

Ka Kuuba liider Fidel Castro oleks kuulunud pika staažiga peaministrite edetabelisse, kui ta poleks eelmisel aastal loovutanud ametikohta oma vennale. Comandante Fidel jõudis selleks ajaks juhtida valitsust 30 aastat.

Eestis jääb peaministri ametiaeg kahe aasta piiridesse. Nii on viimase aastakümneni peaministritest Tiit Vähist, Mart Siimannist, Mart Laarist, Siim Kallasest, Juhan Partsist ja Andrus Ansipist vaid praegune Euroopa Liidu volinik Kallas juhtinud valitsust veidi üle aasta ja kunagine Valga autobaasi direktor Vähi kuu aega vähem kui kaks aastat. Ülejäänud peaministrid on olnud ametis üle kahe aasta.

Et valitsuste sage vahetumine viitab tavaliselt poliitilise süsteemi ebastabiilsusele ja poliitiliste organite arenematuks, saab igaüks eelnevast oma järeldused teha.

146 aasta jooksul on Peruu ametis olnud rekordiliselt 164 peaministrit. Pildil on riigi praegune peaminister Jorge del Castillo Galvez.

Allan Espenberg

kommentaator

Eestis jääb peaministri ametiaeg kahe aasta piiridesse.

EESTI/VÄLISMAA

Villu Reiljan sai kahtlustuse altkäemaksu võtmises

Kaitsepolitsei esitas eile endisele keskkonnaministrile ja Rahvaliidu juhtpoliitikule Villu Reiljanile maadevahetuse süüasjas altkäemaksu võtmise kahtlustuse.

Reiljan kinnitas pärastlõunal riigikogu ruumes antud pressikonverentsil talle kahtlustuse esitamist. Menetlustoimingule eelnes temalt riigiprokuratuuris ligi kahe tunni vältel ütluste võtmine. Riigiprokuratuur keeldus aga vastamast BNS-i küsimustele Reiljanile kahtlustuse esitamise kohta.

Karistusseadustik näeb ametiisikuna altkäemaksu võtmise eest süüdimõistmise korral ette kuni viieaastase vangistuse. Kui altkäemaksu võtmine leidis aset suures ulatuses, saab kohus süü tõendamise korral määrata kuni kümneaastase vangistuse.

Kahtlusalune arvab

Villu Reiljani sõnul on kahtlustuses nimetatud küll konkreetseid isikuid, kuid mil viisil on toimunud väidetav altkäemaksu võtmine, on raske aru saada.

«Jääb mulje, nagu oleks keegi teine isik saanud kasu sellest, et Merko on saanud maid vahetada,» lausus ta eile ajakirjanikele.

Reiljani ütlemist mööda nimetatakse kahtlustuses konkreetselt Rahvaliidu endist peasekretäri Lea Kiiviti, aga ka ühist jahilkäiku Andres Sarriaga, kes on seaduslikul alusel teinud ühe maadevahetuse.

Reiljan väitis, et ta on jahilkäigu eest maksnud arved, mis on talle esitatud ja mis ühtekokku ulatuvad ligi saja tuhande kroonini. Tema jutu järgi on kõik maadevahetustehingud toimunud avalikes huvides ja seaduse alusel ning ta pole saanud sellega seoses ei maid, maju, raha, kortereid ega muid hüvesid.

«Kahtlustusest ei selgu, et ma neid saanud oleks,» lisas ta.

Nimekad osalisel

Sel esmaspäeval sai samas süüasjas kahtlustuse altkäemaksu andmises ja usalduse kuritarvitamises aktsiaselts Merko Ehitus ning ettevõtte nõukogu esimees Toomas Annus. Kahtlustus käsitleb maadevahetuse tehingutega seonduvat.

Möödunud teisipäeval tunnistas kaitsepolitsei kahtlustatavaks ka endise põllumajandusministri ja Rahvaliidu endise juhtpoliitiku Ester Tuisksoo, kahtlustades teda ametiisikuna altkäemaksu võtmises. Riigiprokuratuuri teatel käsitleb kahtlustus põllumajandusministeeriumile kontori-pindade otsimisega seonduvat.

Ester Tuisksoo

Ülekuulamiselt lahkuv Villu Reiljan ei pääsenud ootuspäraselt ajakirjanike tähelepanust.

TOOMAS HUIK («Postimees»)

Merko Ehitus ja Toomas Annus on seisukohal, et esitatud kahtlustused on arusaamatud ning ettevõtte ja tema juhtorgani tegevus on olnud ja on korrekne ning Eesti seadustega kooskõlas. Ka Tuisksoo on kinnitanud, et pole põllumajandusministeeriumile rendipindu otsides seadust rikkunud.

Seoses miljonitesse kroonidesse ulatuvate väidetavate altkäemaksudega oli seni saanud kahtlustuse maa-ameti juhi kohalt kõrvaldatud Kalev Kangur, Isamaa ja Res Publica Liidu Tartu piirkonna juhatuse endine liige, Tartu ekslinnavolinik ja ärieeses Tarmo Pedjasaar, ehitusalase projektijuhtimisega tegeleva firma TSM juht ja üks omanik Einar Vettus ning Saarte Investeeringute juht Tullio Liblik.

Kaitsepolitsei selgitab kriminaalmenetluses maa-ameti võimalikke korruptsioonijuhumeid seoses looduskaitsepiirangutega kinnistute vahetamisega riigile kuuluvate kinnistute vastu.

Harju maakohus andis riigiprokuröri taotlusel Kanguri, Pedjasaare ja Vettuse vahistamiseks loa mullu 5. oktoobril. Koos nendega esialgu kuni 48 tunniks kinni peetud Libliku vahistamist riigiprokuratuur ei taotlenud.

Kui Vettus ja Pedjasaar pidid vahi all viibima vaid veidi üle kuu ning pääsesid seejärel riigiprokuratuuri nõusolekul vabadusse, siis Kangur oli sunnitud olema vahi all mullu 21. detsembrini. Tänavu jaanuaris kõrvaldas Harju maakohus ta aga maa-ameti juhi ametikohalt, sest riigiprokuratuuri hin-

ngul oleks tema jätkamine selles ametis kahjustanud kriminaaluurimise huve.

Pärast skandaali puhkemist astus rahvaliidlastest Villu Reiljan keskkonnaministri kohalt tagasi.

Aktsiaselts Merko Ehitus ja Toomas Annus avaldasid lootust, et uurimistoimingud kulgevad võimalikult kiiresti. Annus ja ehitusfirma lubavad omalt poolt teha kõik tõe selgitamiseks.

Aktsiaselts Merko Ehitus nõukogu esimehe Toomas Annuse sõnul on ettevõtte ja juristid maadevahetustehinguid analüüsinud ning leidnud, et ettevõtte ja selle nõukogu esimehe käitumine on olnud korrekne ja seaduspärane ning kõik on tehtud aktsionäride huvide (BNS)

Toomas Annus

Entusiast Maie Kaasik tantsitab huvilisi

Et juhustel on elus usku-
matult suur roll, tõestab
teiste seas Maie Kaasik:
viis aastat tagasi sattus
ta *line*-tantsu juurde
ning nüüdseks on temast
saanud õpetaja, kes on
käinud võistlemas ka pii-
ri taga.

Tea Raidsalu
tea@sakalakirjastus.ee

Tantsu vastu on Maie Kaasik
huvi tundnud kogu elu. Viis-
teist aastat tegeles ta rahva-
tantsuga. Viis aastat tagasi luges ta «Sakala» kuulutusest, et oodatakse tantsijaid, ning tema huvi äratas asjaolu, et parterit pole vaja kaasa võtta.

«Ega ma esialgu *line*-
tantsust suurt midagi
teadnud. Muretsesin, et
mul ei ole ju õigeid ja-
latseid ega kauboikaa-
but,» räägib naine
muitates.

Nüüd teab ta,
et *line*-tants teki-
tab paljudes nii-
suguseid kõhklusid ning
mõni jätabki selle järe-
le proovimata. Ühte
inimest oli ta aga ku-
nagi kuulnud rääki-
mas: «No ma käisin
siis tunnis ära ja tantsisime
tantsud läbi. Nüüd on mul
kõik selge ja mida ma sin-
na enam otsin.»

«Tegelikult on tantsu väga
palju. Mõni hoopis kurdab, et
ei julge rühma tulla, sest pel-
gab, et kõik ei jää meelde,» üt-
leb Kaasik.

Nagu iga uue asja õppimi-
se puhul, tuleb ka *line*-tantsus
kõigepealt endale selgeks teha
põhielemendid, siis pole edas-
pidi enam eriti keeruline.

«Mina võrdleksin *line*-tantsu
aeroobikaga,» tõmbab Maie
Kaasik paralleeli. «Meil üldju-
hul paaris tantsima ei pea,
muusika on hoogne ja selle
saatel tuleb teha mitmesugu-
seid sammukombinatsioone,»
loetleb ta ning tõdeb: «Harju-
tamine annab hea mahvi, sest
treening kestab poolteist tun-
di.»

Tantsud polkast rokini

Kantrimuusika on Maie
Kaasikule oma sõnul alati
meeldinud.

«Need lood on nii toredad
ja kaasakiskuvad, et kohe
kutsuvad tantsima,»
kõneleb ta
õhinal. «*Line*-
tants ulatub aga
polkast rokini, nii et
igale leidub midagi.»

Maie Kaasik töötab
raamatupidajana ja
tantsimine on talle hea
pingemaandaja, mis ta
numbrirägastikust
välja tirib.

«Kui olen väsi-
nud ja tuju on paha,
lähen saali, panen
muusika mängima ja
hakkan harjutama ning
tuju läheb paremaks,»
lausub ta.

Varem töötas Maie
Kaasik õmblejana, aga see
amet hakkas pikapeale tervist
rikkuma. «Selg jäi kangeks ja
tegi valu,» meenutab ta. «Nüüd,
kui saan tantsida, on tervis tun-

duvalt paremaks
läinud.»

Õmblemis-
kus tuleb aga *line*-
tantsu harrastaja-
le kasuks: kui tun-
nis on ükskõik,
mis sul seljas on
— peaasi, et oleks
mugav —, siis
võistlustel on ette
antud reeglid.

«Mina tantsin
newcomer’i klas-
sis ja seal peab
kandma pikki
seelikuid. Need
olen ma ise tei-
nud,» kõneleb
Kaasik. «Ette on
nähtud, et kos-
tüüm oleks või-
malikult tagasi-
hoidlik: ei tohi ka-
sutada litreid ega
muud sädelevat.
Mina olen võitlus-
tele sõites kõik
oma ehted koju
jätanud.»

Teeb ise kostüümid

Line-tantsu üldtuntud ele-
mendid on kahtlemata kauboi-
kaabu ja -saapad.

«Võistlustel tantsimiseks
on spetsiaalsed saapad, mis
on kergelt sametise tallaga,
nii et lasevad jalal vajalikul
määral libiseda ja ka pidurda-
vad seda,» selgitab Kaasik.
«Tundides kantakse tantsu-
kingi või tavalisi trosse. Tähtis
on, et jalg saaks parajalt pain-
duda ega libiseks põrandal lii-
ga palju.»

Vesternidest tuttavate kaa-
bude kandmine pole võistlus-

Särtsakas Maie Kaasik tantsib ise suurima hea meelega ja ootab tundidesse teisigi huvilisi.

ELMO RIIG

tel keelatud. «Tantsijad neid
siiski üldiselt ei kasuta, sest
nendega hakkab palav,» mär-
gib Kaasik.

Tunneb tantsimisest rõõmu

Võistluskogemusi on Maie
Kaasik saanud kahel korral.
Selle aasta veebruaris osales
ta Baltimaade meistrivõistlus-
tel Riias ja tõi koju neljanda
tulemuse.

Sügisel aga pälvis ta Root-
sis võistlustel «Swedish Open»
klassis Newcomer Female Sil-
ver esimese koha.

Võõrsilt hangitud kogemu-
si peab Maie Kaasik väga väär-
tuslikeks.

«Võistlustel ei hinnata pel-
galt sammude korrektsust, vaid
üldist väljenduslaadi ning se-
da, kuidas esineja suudab pub-
liku ja kohtunikega suhelda,»
jutustab ta. «Väike eksimus an-
takse võistlejale andeks, kui ta
suudab krambi maha raputa-
da, ei vaata maha ning näitab
uhkelt, et see, mida ta teeb,
meeldib talle väga.»

Tantsimisest on saanud suur
osa Maie Kaasiku elust. Kolma-
päeviti käib ta trennis ning es-
maspäeviti, teisipäeviti ja nel-

japäeviti annab algajatele tun-
de. Pühapäeviti sõidab ta aga
Tallinna oma oskusi lihvimise ja
tantsutehnikat õppima.

«Kõige nooremad õpilased
on mul kaheksa-üheksa-aasta-
sed tüdrukud ning tantsijate
vanuse ülempiir ulatub kuue-
kümnendatesse eluaastatesse.
Kõik juhendatavad on aga nai-
sed. Mehed siiski pelgavad se-
da tantsuliiki,» kõneleb ta.

Ka oma meest ei ole Maie
Kaasik veel tantsima meelita-
da suutnud, kuid oma üheksa-
aastase lapselapse on ta tant-
supisikuga nakatanud. «Tema
esitab juba uhkeid kavasid.»

Lõbusad sügisannid – ...!

KÜLLALTKI	LAISK- ELAJAS	BAARIUM	INFO- AGENTUUR	KEELETU	PIKO-	LINN JEEMENIS	EMOTSIO- NAALSELT	KAUA KOOS ELANUD MEES JA NAINE	
ENNAST TÄIS				INGL. K. EESSÕNA					
ALATES					...POSITIV ALEVIK JÕ- GEVAMAAL				
NIKKEL		RAADIO- LAINETE PUUDJA SÜÜTUSE TÕENDUS							
AMEERIKA STAN- DARDI- ÜHENDUS			OKEAANIA RIIK OPTIKA- RIISTA OSA			EESTI PANK E. KIRJANIK 1860-1927			
KEEMILINE ELEMENT							ILU PUU- DUMINE	HÖRGUTIS MEGAVOLT E. NÄITLEJA (IN. + N)	KAUNIDUS SPORDIALA VÄRVI- TOOTJA
KOGU AEG									
KÕRGE AU- KANDJA				AAAFRIKA RAHVA LIIGE LOOMA RIIE			LIIGA MAGUS		
ALEVIK IDA-VIRUS				HÜVAK ELAGUI (LD. K.)				NÕIA SÕIDURIIST AVATUD	
SELTSIMEES		MEHENIMI JALAASTE				JALAALUNE PEAKARV		ANDME- KANDJA FUUSILISEST ISIKUST ETTEVÕTJA	
HAPNIK	ÜKSKÕIKI (ARGIK.) HOMO				TALVINE UJUMIS- KOHT MISKI ELUTU		SEOSTUB SÕPRUSEGA OBJEKT		
SÕGE				AI! KONJAKI KVALITEEDI MÄRGE			MEHENIMI SEE TÄHENDAB		
DEMINUTIV (LÜH.)		ANTI- AASTA				ÄGE SÕNA- VAHETUS AAR			
MEELE- MÜRK					PRANTSUSE HELILOOJA				EESTI RAHVA RISTISÕNAD RISTIK

HOROSKOOP

♈

JÄÄR
(21. III — 20. IV)
Saavutad populaar-
suse, kui oskad väljen-
dada sobival ajal teistele vas-
tuvõetavaid mõtteid.

♉

SÕNN
(21. IV — 20. V)
Oled pinges ja täht-
sustad pisiasju üle.
Kui sulle tähelepanu pööra-
takse, tunned piinlikkust.

♊

KAKSIKUD
(21. V — 21. VI)
Tänaased planeedi-
seisud soosivad filo-
soofia, metafüüsika, meditat-
siooni ja religiooniga tegele-
mist. Oled tõsine.

♋

VÄHK
(22. VI — 22. VII)
Oled kirklik. Sul on
raske ühele inimese-
le keskenduda. Võid puutuda
kokku müstikaga.

♌

LÕVI
(23. VII — 22. VIII)
Oled hea psühho-
loog. Suudad enese-
legi ootamatult lahendada
mõne keerulise probleemi ja
kerge vaevaga asjade tuumani
tungida.

♍

NEITSI
(23. VIII — 22. IX)
Ette tuleb konflikte
ja vaidlusi. Surud
oma arvamust teistele peale
ja see põhjustab pingeid. Tä-
na pole hea aeg reisida.

♎

KAALUD
(23. IX — 23. X)
Oled skeptiline ja
võtad uut omaks
suurte raskustega. Sa ei ütle
oma mõtteid välja enne, kui
oled kindel nende õigsuses.

♏

SKORPION
(24. X — 22. XI)
Tunned tavalisest
suuremat sidet pere-
konna ja sugulastega. Hea
päev kodu kaunistada.

♐

AMBUR
(23. XI — 21. XII)
Teed endale selgeks
teemasid, millega te-
gelemist oled edasi lükanud.
Võid sattuda kokku inimese-
ga, kellega sul on midagi la-
hendamata jäänud.

♑

KALJUKITS
(22. XII — 20. I)
Su meeleolu kõigub.
Tühised ebaõnnes-
tumised viivad sind endast
välja.

♒

VEEVALAJA
(21. I — 18. II)
Esile võivad kerkida
rahamured. Tunned
puudust materiaalsest hea-
olust ja mugavustest.

♓

KALAD
(19. II — 20. III)
Võid sattuda kum-
malistesse olukorda-
desse, kus tuleb kasuks spon-
taansus.

Allikas: Delfi

KONTROLLI ASTMAT!

Astma mõjutab enam kui 5% maailma elanikest ning järjest paranevate sotsioökonomiliste tingimuste kiuste suureneb haigestumus arenenud maades, sealhulgas Eestis, pidevalt

Astma on hingamisteede krooniline põletikuline haigus. Ravimata jäetuna kulgeb see järgmiste tunnustega: köha- ja õhupuudushood, hingamisraskus, hingamisega kaasnevad vilinad ja kiuned, rindkere pingsustunne. Astma sümptomid on tingitud **põletikust**, mis muudab hingamisteed kitsamaks ning mitmesuguste ärritajate, näiteks viirusinfektsioonide, kuiva või külma õhu, füüsilise koormuse ja tubakasuitsu suhtes ülitundlikuks.

Astmasümptomid ilmnevad sagedamini öösiti ja/või varahommikuti.

Haigusele on iseloomulik nähtude muutlikkus: paremad perioodid vahelduvad kehvematega. Õigel ajal diagnoosimata astma võib põhjustada hingamisteedele ja kopsudele pöördumatut kahju, sellepärast on varajane diagnoosimine ja ravi alustamine väga tähtsad.

Ehkki astmat ei saa tänapäeva meditsiini teadmiste juures välja ravida, saab seda õige (adekvaatse) raviga hoida **kontrolli** all, nii et patsient võib elada täisväärtuslikku elu ning tal säilib normaalne (või selle lähedane) kopsufunktsioon.

Astma üle kontrolli saamise võti on patsiendi ja meditsiinipersonali hea koostöö, sellepärast korraldame **22.—25. oktoobril astmanädala**, mille ajal inimestel on võimalik pöörduda oma kopsufunktsiooni hindamiseks kopsukabinetti.

Kui arvate, et teie astma ei ole piisavalt kontrollitud või tunnete astmale viitavaid sümptomeid (pikaajaline köha, hingamisraskused, õhupuudus),

olete oodatud astmanädalale!

Teid ootab kopsukabinet, kus
kopsuarstiõde annab

tasuta konsultatsiooni.

**Viljandi Haigla SA polikliiniku
kabinet 234,**

kopsuarstiõde **Aivi Sahharov.**

Vastuvõtuajad

E 22. okt. kella 13.30—15.30,

T 23. okt. kella 13.30—15.30,

K 24. okt. kella 13.30—15.30,

N 25. okt. kella 13.30—15.30.

NB! Saatekirja ei ole astmanädalal vaja.

ULTRA JAZZ
LÄHEB ÜLE PIIRI!

Korraldavad:
Viljandi kultuurimaja
Muusika Viljandi Büroo
Koostöö: Jazzkaar

TUNER
Pat Mastelotto & Markus Reuter (USA-GER)

THE HUMANS
Toyah Willcox, Bill Rieflin, Chris Wong (UK-USA)

Laupäev, 27. oktoober
kell 19 Viljandi kultuurimajas

Pääsmete eelmüük: Piletilevi ja Statoil.
Hind eelmüügis 250/150 kr.
Tund enne piletid kallimad.

NOR EST WOOD
nor-est-wood.as

ostab haavapaberipuid ja
raieküpseid haavikuid.

Metsaraietööd ja metsavedu (info 520 5541).

Ostame Pärnu sadamas paberipuid. Info tel. 529 2035.

VILJANDI ÜHENDATUD KUTSEKESKKOOL
VILJANDI JOINT VOCATIONAL SECONDARY SCHOOL

Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli täiendõppekeskus
pakub töötavatele inimestele tasuta kursust

22. oktoobrist — 12. novembrini
ERINEVATE PINDADE PUHASTAMISE KURSUS (30 h).
Kursus sobib majandusjuhatajatele ja kõigile,
kes puutuvad kokku puhastustöödega.

Registreerumistähtaeg on 18. oktoober.

Info ja registreerimine tel. 433 3095; 521 9170, e-post koolitus@vykk.vil.ee
Viljandi Ühendatud Kutsekeskkooli täiendõppekeskus, Tallinna t. 3, 71020 Viljandi.

RAK
rak.ee

Teetab Euroopa Liit

OLEME AVATUD

Ärikliendi
stardipakett:

- ✓ arvelduskonto
- ✓ deebetkaart
- ✓ i-park
- ✓ SMS-teenus
- ✓ krediitkaart
- ✓ laen
- ✓ autoliising

Käivita uus ettevõtte või anna firma senisele
arengule hoogu juurde. Stardipaketis on äri-
tegevuse käimalükkamiseks olemas kõik vajalik.

Krediidipank

Kildu kool
(15 km Viljandist) pakub
5. novembrist kuni 14. detsembrini
kahel päeval nädalas tööd
inglise keele
asendusõpetajale
(võib olla ka üliõpilane).

Info tel. 510 6753.

Tootmismahu
suurenemise tõttu
pakub AS Hansa Candle
tööd
**küünlaliini-
operaatoritele.**

Helistada telefonidel
433 0214 või 524 2660
või tulla kella 8—16
kohale Vabriku t. 2, Viljandi.

hansacandle
for atmosphere

OÜ SPRIG HOLDING GROUP
OSTAB
**METSA- ja
PÖLLUMAAD,
PALKE ja
PABERIPUID.**
RAIETEENUS.
Tel. 5810 9840, 506 5939.

**KUIVATATUD
JA TOORE
EHITUSLIKU
SAEMATERJALI
MÜÜK.**

Tel. 558 4442.

LX MOTORS
ALATI HEAD PAKKUMISED

SUZUKI KINGQUAD 700

Garantii 2 aastat

KAUBA PEALE

TÕMBEVINTS

SUPERHIND
124 900.-

**LX Motors on Viljandis
Velt Motocentri
ametlik koostööpartner!**

VELT
motocenter

www.veltmotocenter.ee

LX Motors OÜ, Piiri t. 2, 71012 Viljandi,
tel. 435 5421, faks 435 5424.
Avatud E-R kl. 8–17, L kl. 10–13.

Amburid kogusid medaleid distantsidelt

Matti Sereda,
ammulaskja

Venemaal Peterburis peetud Euroopa ammulaskmise meistrivõistlustel osalenud Viljandimaa esindajatest saavutas Andres Soosaar kadettide klassis kahel distantsil pronksmedali ja oli kokkuvõttes neljas. Võistkondlikus arvestuses pälvis ta samuti kolmanda koha. Merike Kahk võitis ühel distantsil hõbeda ning oli kokkuvõttes seitsmes.

Võistluste kavas oli harjutus 2 x IR900, mille puhul laskedistantsid on 65, 50 ja 35 meetrit. Sellele lisandus finaali, kuhu pääses iga klassi kaheksa paremat ning kus lasti kümme üksikut lasku 50 meetrilt.

Ilmastikutingimuste tõttu oli laskmine huvitav. Võistlejad pidid arvestama puhangulise tuule ja viimasagaratega.

Meeste finaali tulemused jäid oodatust nõrgemaks, sest sel ajal puhus eriti tugev ja puhanguline tuul. Valel ajal päästikule vajutamine võttis nii mõnegi kogenud laskuri pead vangutama.

Üksikdistantside arvestuses läks Viljandi amburitel hästi. Kadettide klassis võitis Andres Soosaar pronksmedali 50 meetri distantsil tulemusena 278 punkti ja 65 meetri distantsil tulemusena 263 punkti. Samuti pälvis pronksmedali kadettide võistkond, mille koosseisus oli Andres Soosaar kaaslane Mart Särge.

Naiste arvestuses sai Merike Kahk 65 meetri distantsil 270 silmaga hõbemedali.

TULEMUSED

Euroopa ammulaskmise meistrivõistluste esikolmiku ja paremate viljandimaalaste tulemused harjutuses 2 x IR900 ning finaalis.

Kadetid (U-18): 1. Valentina Pereglin (Horvaatia) — 1663 silma, finaali — 91; 2. Tatjana Smirnova (Venemaa) — 1654, finaali — 91; 3. Andriano Pavletic (Horvaatia) — 1631, finaali — 95; 4. Andres Soosaar (Eesti) — 1617 silma, finaali — 96.

Juuniorid (U-21): 1. Domagoj Pereglin (Horvaatia) — 1714, finaali — 99; 2. Florent Guillaume (Prantsusmaa) — 1659, finaali — 94; 3. Pierre Bonnaud (Prantsusmaa) — 1652, finaali — 86; 8. Andres Kahk (Eesti) — 1622, finaali — 94.

Mehed: 1. Josef Barany (Ungari) — 1726, finaali — 90; 2. Andrej Krstinic (Horvaatia) — 1711, finaali — 89; 3. Istvan Farkas (Ungari) — 1688, finaali — 94.

Naised: 1. Branka Pereglin (Horvaatia) — 1706, finaali — 84; 2. Sanja Komar (Horvaatia) — 1681, finaali — 93; 3. Tihana Odlešic (Horvaatia) — 1670, finaali — 88; 7. Merike Kahk (Eesti) — 1633, finaali — 93.

Viljandi spordikooli naiskond võitis Pärnus peetud Eesti alla 20-aastaste võrkpalli karikavõistluste säravaima trofee.

ERAKOGU

Kuldkarikas tuli naiskonnale geimide lugemise järel

Viljandi spordikooli A-klassi võrkpallinaiskond tõi pühapäeval Pärnust koju Eesti alla 20-aastaste neidude võidukarika.

Madis Luik
madis@sakalakirjastus.ee

1989. aastal ja hiljem sündinud ehk U-20 vanuseklassi tütarlaste karikavõistluste tugevaimasse ehk esimesse finaali gruppi pääsenud kuue võistkonna ühtlasest tasemest annab kinnitust see, et kaotuse ei jäänud Pärnu mõelduvõitluse keegi.

Võrdselt üheksa punkti kogunud Viljandi ja Narva võistkonna järjestuse otustas geimide suhe.

«Ehkki saime Narvalt lüüa, võitsime kolm olulist kohtumist 3:0. Kokkuvõttes edestasime Narvat ühe vähem kaotatud geimiga,» selgitas turniiri lõpptulemust Viljandi spordikooli naiskonna treener Merle Keerutaja.

Treener Merle Keerutaja

Ootamatu geimikaotus

Narva spordikoolilt pidid viljandlannad vastu võtma 1:3 kaotuse.

Võiduka esimese geimi järel juhtisid nad veel teiseski 19:9, seejärel aga tabas naiskonda mõõn. Merle Keerutaja tunnistas, et teises geimis saadud kaotus oli lubamatu. «On raske öelda, kas oleksime män-

gu võita suutnud, kuid viiele geimile oleksime selle küll venitama pidanud,» lausus ta.

Treeneri ütlemist mööda kulges äärmiselt tasavägiselt ka kohtumise neljas geim.

Viljandlannad alistanud Narva kaotas hiljem Pärnule, viljandlannad aga suutsid võrustajad viiogeimilises kohtumises alistada. Pärnu langes esikoha konkurentsist pärast kaotust Tallinna võrkpalliklubile Täht.

Pärnuga kohtumist meenutades tunnustas Merle Keerutaja Viljandi mängijaid.

«Nagu öeldakse, tulime viiendas geimis trammi alt välja,» sõnas ta. «Olime otustavas geimis 4:9 taga, võrdustasime seisu 13:13 ning võitsime selle lõpuks 15:13, seega kogu mängu 3:2.»

Treener kinnitas, et selles vanuseklassis on esimesse finaali gruppi kuuluvate võistkondade tase sedavõrd ühtlane, et kõik mängud on ettearvamatud ning väga ras- ked.

«Kui, siis ehk vaid ühe kooli põhjal moodustatud Kunda naiskond on teistest veidi lühem, sellest tulenevalt madalama bloki ja rünnakuga ning seetõttu natuke kergem vastane,» rääkis Keerutaja.

Viljandi spordikooli 3:0 võit Tartu Panteri, Kunda Ühisgümnaasiumi ja Tallinna Tähe üle tulenesid treeneri jutu järgi võistkonna väga heast mängust.

«Turniiri viimases kohtumises Tallinnaga mängisime peaaegu veatult, tegime kaitsemängus supertööd,» kiitis treener karikavõitjaid. «Me pole vähemalt neljal aastal suutnud A-klassis karikavõitjaks tulla,» lisas ta.

Tunnustust väärivad kõik

Finaalturniiri nelja parema mängija sekka valisid võistkondade juhendajad Viljandist Anu Ennoki. Merle Keerutaja hinnangul väärivad tunnustust paljud teisedki mängijad.

Karika pälvinud naiskond mängis koosseisus Diana Logovaja, Diana Raudsepp, Laura Laane, Triinu Tibar, Kaisa Orav, Egle Püvi, Erle Püvi, Sandra Länts, Anu Ennok, Britt Elbing ja Katrin Soone.

Karikavõistlustel osales 15 võistkonda, kes olid tsooniturniiride järel jaotatud finaalturniiril kolme tugevusgruppi.

Sama vanuseklassi noormeeste karikavõitjad selguvad 1. novembril Rakveres, kus peetaval tugevama finaali gruppi mõelduvõitluse teeb kaasa ka Viljandi spordikooli esindus.

Eesti alla 20-aastaste tütarlaste võrkpalli karikavõistluste finaaltturniiri nelja parema mängija sekka valisid osalenud võistkondade treenerid võidukast Viljandi naiskonnast Anu Ennoki. Pilt on tehtud Eesti naiste Nivea meistriliiga kohtumisel.

ELMO RIIG

JÄRJESTUS

Eesti U-20 vanuseklassi tütarlaste karikavõistluste esimese finaali grupi tulemused

1. Viljandi spordikool — 9 punkti
2. Narva spordikool Energia — 9 punkti
3. Pärnu spordikool — 8 punkti
4. Tallinna võrkpalliklubi Täht — 7 punkti
5. Tartu võrkpalliklubi Panter — 7 punkti
6. Kunda ühisgümnaasiumi võrkpalliklubi — 5 punkti

Allikas: Eesti võrkpalli liit

Sakala

Tartu t. 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@sakalakirjastus.ee
Reklaami telefon 433 0061,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post
reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Sekretär Anu Teder 433 0040
Peatoimetaja
Eve Rohtla 433 0050
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Rannar Raba 433 0048
Tarbijatoimetaja
Gert Kiiler 433 0052
Uudistetoimetaja
Marko Suurmägi 433 0042
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Henrik Ilves (majandus) 433 0084
Helgi Kaldma (uudised) 433 0045
Jüri E. Kukk (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Tea Raida (uudised) 433 0054
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Liisi Seil (uudised) 433 0044
Kristiina Vaarik (uudised)
433 0041

Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Hans Väre (majandus) 433 0051
Fotograaf Elmo Riig 433 0057
Korrektoirid
Krista Suits 433 0083
Ülle Mällmann,
Kadri Soon 433 0056
Kujundus Ain Kivilaan,
Algimantas Akmenskis 433 0081
Küljendus Piret Holtsmann,
Veiko Koiksaar 433 0055
Pearaamatupidaja
Kaie Liiv 433 0065
Reklaamijuht Merle Aasna
433 0063
Reklaamitoimetajad
Merlin Muts 433 0069
Lilian Polli 433 0060
Malle Salupalu 433 0061
Reti Joandi 433 0064
Kuulutuste vastuvõtjad ja
lehetellimuste vormistajad
Meeli Eismann,
Andra Tetsmann 433 0062
Autojuht
Peeter Kümmel 433 0057
Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9—17. Järgmise päeva aja-
lehte kella 12-ni.
«Sakala» ilmub
viis korda nädalas.
Väljaandja Sakala Kirjastuse AS.
Vastutav väljaandja Peep Kala.
Toimetuskäikiri ei tagasta ja võ-
tab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantak-
se üle pangakontole üks kord
kuus järgmise kuu 5. kuupäeval.
Kõik ajalehes «Sakala» avalda-
tud artiklid ja fotod on autori-
õigusega kaitstud teosed, mille
reprodutseerimine, levitamine
ning edastamine mis tahes kujul
on ilma Sakala Kirjastuse AS-i
kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 11 237.

Kaebuste korral ajalehe sisu
kohta võite pöörduda
Pressinõukogusse, pn@eall.ee
või telefon 646 3363.

**Esmaspäeval sündis
Viljandis kaks tüdrukut.**

Suure-Jaani vallavalitsus müüb avalikul suulisel enampakkumisel Kildu külas Suure-Jaani vallas asuva Sõõru kinnistu.

Kinnistu pindala on 17 236 m², sihtotstarbelt on see elamumaa, katastritunnus 87001:001:0135. Kinnistu on hoonestatud taluhoonega (elamu-rehi-laut), mis pole enam kasutuskõlblik, kuid on ehitisregistris arvel ning seega võimaldab taastada taluhoone ilma detailplaneeringu ja täismahus projekteerimiseta.

Kinnistu alghind on 30 000 krooni, enampakkumisel osalemise osavõtumaks on 1000 krooni ja tagatisraha 3000 krooni. Enampakkumise samm on 1000 kuni 5000 krooni. Kinnistu ostu-müügilepingu sõlmimisega seotud kulud kannab ostja.

Enampakkumine on 6. novembril

Suure-Jaani vallavalitsuse saalis Lembitu pst. 42 Suure-Jaanis. Osavõtjaid registreeritakse kella 9.30 — 10, enampakkumine algab kell 10.

Osavõtumaks ja tagatisraha tuleb maksta hiljemalt pool tundi enne enampakkumise algust Suure-Jaani vallavalitsuse arveldus-arvele SEB Eesti Ühis pangas nr. 103020088000000 või Hansapangas nr. 1120223591 või valla kassasse.

Enampakkumise tingimustega saab tutvuda Suure-Jaani vallakantseleis Lembitu pst. 42. Info telefonil 435 5444 või 435 5436.

TELLI KINNISVARA HINDAMINE MEILT!

VÕTAME MÜÜKI KORTEREID, MAJU JA MAAD NII LINNAS KUI MAAKONNAS!

3-toaline korter Männimäel.
Müüa renoveeritud 3-toaline korter Riia mnt. Korteri müüakse kogu sisustusega ja tehnikaga. Üldpind 65,4 m², korrus 2/5. **HIND 890 000 krooni.**
Tõnis Volt, tel. 504 5132.

Maakodu Kõpu vallas.
Müüa ilusa asukohaga maakodu Vanaveski külas. Majas on 4 tuba ja köök. Kaugus Viljandist 20 km. Üldpind 90 m², maa suurus 4 ha. **HIND 450 000 krooni.**
Inga Nõmmik, tel. 512 6689.

2-toaline korter Paistu vallas.
Müüa renoveeritud 2-toaline ahikütega korter Loodi külas. Renoveeritud 2006/2007. a. Üldpind 42,3 m², korrus 2/2. **HIND 590 000 krooni.**
Rainer Lips, tel. 524 6901.

Arco Vara kõikjal

Lossi 18, Viljandi • tel 435 9966

Telli meilt ka hindamine!

Korter

Müüa 1-toaline mugavustega korter Männimäel. Soodsad kommunaalmaksud, majas tegus ühistu. Katus ja soojasõlm renoveeritud. Trepikojas ukseid lukus. Üp. 33 m², 3/5.

Hindi: 420 000 kr.

Tel. 522 0703, Piia Särev, Uus Maa

Lossi t. 22, Viljandi, tel/faks 435 1361

MÜÜA KORTERID

Karksi-Nuias, 2-toal., 1/2, üp. 45,3 m², ahiküte - -150 000 kr.
Endla t., 1-toal., 1/3, üp. 32 m² - -400 000 kr.
Võhma, Kalevi t., 4-toal., 3/3, üp. 80,6 m² - -450 000 kr.
Toome, 1-toal., 3/5, üp. 32,8 m² - -500 000 kr.
Valuoja pst., 2-toal., 1/3, üp. 39 m² - -570 000 kr.
Suur-Kaare t., 2-toal., 5/5, üp. 46,2 m² - -595 000 kr.
Teemeistril, 2-toal., 1/2, üp. 42 m² - -650 000 kr.
Jakobsoni t., 3-toal., 1/3, üp. 58,9 m² - -750 000 kr.
Riia mnt., 3-toal., 3/5, üp. 59 m² - -750 000 kr.

MÜÜA MAJAD

Peetrimõisa k., suvila, üp. 18 m², krunt 815 m² - 190 000 kr.
Olustvere, üp. 141 m², krunt 3361 m² - -500 000 kr.
Karksi-Nuias, pooli oleval, üp. 258 m², krunt 1118 m² - -695 000 kr.
Rehe t., üp. 260 m², krunt 426 m² - -999 000 kr.
Tarvastu v., Karja t., üp. 231 m², krunt 1868 m² - 1 370 000 kr.
Vikerkaare, ridaelamu, üp. 260 m² - -2 290 000 kr.

Laenuõustaja **Jelena Semjonova**
Tel. 665 8263, jelena.semjonova@seb.ee

SEB EESTI ÜHISPANK www.seb.ee

Vahendus ja hindamine - www.uusmaa.ee
Võtame müüki kortereid, maju, maid ning pakume üürivahendust.

UUSMAA KINNISVARABÜROO

Markee Kinnisvara

Müüa 4-toal. mug. korter Männimäel. 1/5, üp. 76 m². Korteri läbi maja projektiga, üks tuba labikaidav. WC ja vannituba eraldi. PVC aknad, kööginõu. Rõdu. **Hind 775 000 kr.**

Müüa kinnistu Verilaskel. Kinnistu 3000 m², eramus (üp. 160 m²): 3 tuba, köök, vannituba. Kõrvalhoone (67m²): garaaz, esik, tuba, teise korruse väljehitamisega võimalus. Kaugus Viljandist 5 km (asfalttee). **Hind 1 350 000 kr.**

INFO tööp. kl. 9–17, tel. 433 4300, 5624 0120, www.markee.ee
Viljandi, Tartu t. 1-b.

15 aastat kogemusi EESTIS

Eestis on üle 15 000 meie katuse...

...räägitakse, et väga head!

Toode Katuseabi vastab tasuta numbril üle Eesti 800 7000.

Helme vallavalitsus võtab tööle Ritsu spordibaasi JUHATAJA,

kelle peamised tööülesanded on Helme valla spordi- ja Ritsu spordibaasi töö korraldamine.

Soovitavad:

- kehakultuurialane haridus,
- hea suhtlemisoskus ja organiseerimisvõime,
- B-kategooria juhuluba ja oma transpordivahendi kasutamise võimalus,
- sporditöö kogemus,
- võimalus asuda tööle 15. novembrist.

Avaldus, haridust tõendavate dokumentide ära kirjutamine, elulookirjeldus ja valla spordi- ja Ritsu spordibaasi töö korraldamise visioon esitada Helme vallavalitsusele Tartu t. 20, 68606 Tõrva hiljemalt 30. oktoobriks. Lisainfo tel. 5051187.

KINNISVARA OST-MÜÜK-ÜÜR; HINDAMINE; ARENDAMINE

Sirje Sauga tel 435 1145 mob 55 44 861

Ulvi Tatar tel 435 1145 mob 51 41 243

Avatud esindus: Tallinna tn 24, Viljandi tel 435 1145

www.haaberstimaja.ee

UGALAS

TÄNA 17.10. 19.00 «Marilyn»

HOMME 18.10. 19.00 «Börs ja Börsitar»

tel 433 3876 www.ugala.ee

Söödakartulid veoga, 70 senti/kg. Tel. 528 1177, Aavo.

Müüa toidukartuleid, eri sordid. Kojuvedu. Tel. 5620 8897.

ÜÜRIN VÄLJA

1-toal. ahik. korteri, 2000 kr. ja maksed, ettemaks 2 kuud. Tel. 433 4158.

Üürile anda või müüa Männimäel 4-toal. korter. Tel. 510 5336.

METSAMATERJAL

Ostan küttepuid (3 m), paberipuid ning leht- ja okaspuupalke. Tel. 509 9574.

Saekaater ostab metsakuivi ja tooreid palke. Tasu kohe. Tel. 502 9596.

Ostan kasvavat metsa ja metsamaad, ka hüpoteegiga. Tel. 516 0565.

MUUD

Koortekool. Tel. 529 5497.

Kodumasinat müük ja remont. Garantii! Riia mnt. 95, Kodu+ E—R kl. 9—16.30. Tel. 517 9771.

Raamatute ost. Tel. 734 1901.

Müüa Sangla turbabriketti, pakitud, alusel, 1400 kr., ja puitbriketti, 2200 kr. Tel. 5667 1833.

Müüa kuivi pakitud kütteklotse 40- ja 1000-l võrkkotis. Vedu. Tel. 433 3130, 523 8503.

Müüa pakitud Sangla turbabriketti, alusel. Vedu. Tel. 433 3130, 523 8503.

Ostan randaali. Tel. 525 8343.

Ostan klaveri. Tel. 5349 5769.

KINNISVARA

Ostan suvila- või elamukrundi. Tel. 5841 8091.

Müüa maamaja Mõisaküla lähisel, 5 tuba, kinnistu 23,6 ha. Hind 795 000 kr. Tel. 5341 5441. www.apkinnisvara.ee

Müüa 2-toal. ahik. korter Viiratsis. Lisainfo tel. 5193 9072.

SÕIDUKID

Müüa Audi 80 plekkveljed 14“, 5 tk., 1400 kr. Tel. 433 3038, 5391 8453.

Müüa Opel Astra 1,7, diisel, 2003. a., luukpära, ls. 153 000 km, hästi hoitud, väga ökonoomne, 81 000 kr. Tel. 521 1388.

Hulk rännuastaid sulle antud oli, kus käia tuli Maailma teedel. Nüüd unemetsade taevas mähib vikerkaar endasse sind. Lahkus igaviku teele meie kallist

ANATOL REBANE
4. III 1915 — 16. X 2007
Vaikselt leinas Meida ning Meelis perega.

Hüvastijätt lahkunuga reedel, 19. oktoobril kell 12 Tartu krematooriumis.

Müüa traktor MTZ 82. Tel. 5695 6073.

TEENUSED

Takso tel. 1700.

Veoteenus. Tel. 5345 0477, 513 6237.

Elektritööd. Tel. 5345 0477, 513 6237.

Maalritööd. Tel. 5561 8023.

Pakume raamatupidamisteenust nii uutele kui vanadele firmadele. Samas võimalik koostada eraldi üksikuid aastaaruandeid. Tel. 447 0587. E-post info@gvandron.ee

Korstnapühkija, pottsepatööd. Tel. 5623 9159, Algis.

OÜ teeb müüri ladumise- ja vundamentide. Tel. 5198 8883.

Teeme puitfassaadi- ja katuseid. Tel. 5690 4311.

KOOLITUS

2., 3. ja 4. nov. on Viljandis (Tallinna t. 19/21, III k.) Wiebke Fedderseni haridusliku kinesioloogia kursus «Tähelepanu sõnapimedusele», kõigile neile, kes tahavad ületada õppimisraskusi. Tel. 5564 8625. www.kinesioloogia.com

PAKUN TÖÖD

Võtame vaakumpakkemasinala tööle seadistaja. Tel. 5345 1100.

Lahkus meie kallist ema, vana-ema ja ämm

MILVI MÄRTSON
15. III 1942 — 12. X 2007
Leinavad omaksed.

Hüvastijätt laupäeval, 20. okt. kl. 12 Tartu krematooriumis.

Südamlik kaastunne Valmarile perega isa

HENNO RAUA
kaotuse puhul.

Spordiklubi Kord Nädalas

Avon vajab konsultante. Tel. 524 2277.

TTJ Steel OÜ võtab tööle metallitöölisi. Väljaõpe kohapeal. Tel. 5559 9318.

Vajatakse küttepuude pakijaid. Tel. 523 8332.

Ööklubi-baar Lounge pakub tööd baaridaamile. Jakobsoni t. 11, Viljandi, tel. 5557 1472, 433 4092.

Autode varuosadega tegelev firma vajab kohusetundlikku kogenustega müüjat. CV saata Vaksali t. 36, 71020 Viljandi. Info tel. 434 9089.

OÜ Kõpu PM vajab uude vabapidamisega lauta lüpsjat ja Puiatusse Käärta lauta õõvalvurit. Tel. 5667 3533.

Avaldame kaastunnet Valmarile perega isa

HENNO RAUA
kaotuse puhul.

Viljandi Rotary klubi

Südamlik kaastunne Üllele perega

BENNO PUU
kaotuse puhul.

AS Devori Reisid

AS Mivar-Viva võtab tootmisesse tööle vaakumpakkijaid ja õmblejaid. Töö kahes vahetuses. Info tel. 433 3671, 433 3748.

Mööblitootmisega tegelev ettevõtte Baltest mööbel pakub tööd. Väljaõpe kohapeal. Info tel. 508 9269, 433 3380 või tulla kohale Vilja t. 13-a, Viljandi.

Vajame nais- või meesautopesijat. Info tel. 506 4900.

Ilutulestiku keskus Arnika võtab kuni jaanuari alguseni täiskohaga tööle kaubavedaja-autojuhi. Info tööpäeviti tel. 529 8247.

Vajatakse lammutustöölisi. Tel. 505 1228.

PÕLLUSAADUSED

Toidukartulid. Tel. 527 0933.

Südamlik kaastunne Aarele perega ema

HELJO LUIGE
kaotuse puhul.

AS Kolmeks

Mälestame

HELJO LUIKE
Südamlik kaastunne lähedastele.

Juhan perega ja Linda

www.inforing.ee

INFORING JÄRELMAKS JA RENT

Jakobsoni t. 4-a, Viljandi. Tel. 433 3700.

Ordi Enduro 5220B+
Intel Core 2 Duo T5200, operatiivmälu 2 GB DDR2
Ekraan 12,1" WXGA, kõvaketas 80 GB SATA
DVD-kirjutaja, klaviatuur EST, veebikaamera,
Bluetooth, Wifi, kõlarid+mikrofon, kaal 1,9 kg,
aku kuni 1,5 tundi
Windows Vista Home Basic
Viirusetõrje Bitdefender 1 a.
Eesti-Ingelse sõnaraamat
Hind ilma tarkvarata 11 840.-

Ordi Enduro 7201B+
Intel Core 2 Duo T7250, operatiivmälu 2 GB DDR2
Ekraan 14,1" WXGA, kõvaketas 160 GB
DVD-kirjutaja, klaviatuur EST, veebikaamera,
Bluetooth, Wifi, Lan SC/MMC/MS, 4xUSB
Kaal 2,5 kg, aku kuni 3 tundi
Windows XP Home
Viirusetõrje Bitdefender 1 a.
Eesti-Ingelse sõnaraamat
Hind ilma tarkvarata 13 800.-

Ordi Enduro 5290BF
Intel Core 2 Duo T5250, operatiivmälu 2 GB DDR2
Ekraan 15,4" WXGA, kõvaketas 160 GB,
videokaart 512 MB NVIDIA GeForce 6400GT, DVD-kirjutaja,
klaviatuur EST, veebikaamera, Bluetooth, Wifi,
kõlarid+mikrofon, Kaal 2,9 kg, aku kuni 3,5 tundi
Windows Vista Home Basic
Viirusetõrje Bitdefender 1 a.
Eesti-Ingelse sõnaraamat
Hind ilma tarkvarata 14 500.-

Ordi Enduro 5237BSF
Intel Core 2 Duo T5250, operatiivmälu 2 GB DDR2
Ekraan 13,3" WXGA, kõvaketas 160 GB,
DVD-kirjutaja, klaviatuur US, veebikaamera,
Bluetooth, Wifi, kõlarid+mikrofon, 3xUSB,
kaal 2,2 kg, aku kuni 2 tundi
Windows XP Home
Viirusetõrje Bitdefender 1 a.
Eesti-Ingelse sõnaraamat
Hind ilma tarkvarata 14 990.-

Ordi Maraton+
AMD Athlon X2 4000+
Operatiivmälu 1 GB DDR
Kõvaketas 200 GB
Grafika kaart 256 MB GeForce 8400 DVI
Heli- ja võrgukaart
DVD-kirjutaja, korpus 400W
klaviatuur, optiline hiir
Windows XP Home
Viirusetõrje Bitdefender 1 a.
Eesti-Ingelse sõnaraamat
Hind ilma tarkvarata 5750.-

Ordi Classic+
Intel Core 2 Duo E4400
Operatiivmälu 1 GB DDR2
Kõvaketas 250 GB
Grafika kaart 256 MB GeForce 8500GT DVI, TV out
Heli- ja võrgukaart
DVD-kirjutaja LightScribe
ID ja Flashkaardilugeja
klaviatuur, optiline hiir
Windows XP Home
Viirusetõrje Bitdefender 1 a.
Eesti-Ingelse sõnaraamat
Hind ilma tarkvarata 7330.-

Hind 12 990.-
457 kr/kuus

Hind 14 950.-
526 kr/kuus

Hind 15 650.-
550 kr/kuus

Hind 16 140.-
567 kr/kuus

Hind 6550.-
230 kr/kuus

Hind 8350.-
294 kr/kuus

Kõlarid Logitech S-200 2.1
Võimsus 17W
Satelliitkõlarid 8W (2x4W)
Bassikõlar 20W

Inverter DC/AC 12V/230VAC
Tavatoitega seadmete kasutamiseks autos.
Sisendpinge 12V, väljundpinge 220V

300W hind 650.-
600W hind 1255.-

MP3-mängija FM modulaator XF192TE
Isiklik raadiojaam sinu autos.
Suunab audiosaadmete väljundi läbi wifi otse autoradiosse.

Hind 400.-

Linksys SD-205
5-pordine switch
IEEE 802.3 standard

Hind 590.-

Sülearvutikott Defender Business Lady
Elegantne, tugedatud lahtriga sülearvuti kott.
Komplektis on lahtri ja kosmeetikakott.
Lahtri dokumentide, aserplaatide, tarvikute hoidmiseks.

Sülearvutikott 15,4" Defender Intercity
Mugav, pehme lahtrimega sülearvuti kott.
Komplektis on ka mobiilifoni kott.

12" hind 230.-
15,4" hind 250.-

Hind 300.-

17" Acer AL1716 LCD monitor
Kontrastsus 800:1
Heledus 300 cd/m²
Reageerimisajaga 5 ms
Vaatenurk 160/160

Hind 2625.-

19" Acer AL1916 LCD monitor
Kontrastsus 700:1
Heledus 300 cd/m²
Reageerimisajaga 5 ms
Vaatenurk 150H/135V

Hind 3085.-

A4 kontoripaber Office Master 80 g
Pakis 500 lehte
Esmaklassiline paber tindi- ja laserprinterile, taksile ning koopiamasinale.

A6 läikfotopaber GP-501
Pakis 100 lehte
10x15
Kaal 170 g/m² (saadaval ka teised suurused)

1 paki hind 99.-

SUPERHIND
1 pakk 56.-
10 pakki 500.-

OSTA TINDI-PRINTER! Kaasa tasuta pakk Canoni fotopaberit!

REHVITÖÖKODA
SUUR VALIK VÄHE KASUTATUD JA UUSI
TALVEREHVE.
PLEKKVELJED

RAUDTEE T. 3, TEL. 434 9388

HINNARAKS!

HINNAD RAKSUVA KUNI 3. NOV

Osale loomis- ja võida VIP reis USAsse Los Angelesse või VANS ketsid.

Tutvu reeglitega RakserSportis. Kehtib kuni 30. okt.

RakserSport

Viljandi Jakobsoni 21a. Tel 434 5718 | www.rakersport.ee

8.00 Saarepeedi
8.30 Vana Võidu
8.45 Viiratsi
9.00 Holstre
9.30 Mustia
10.00 Suislepa
10.30 Kärsna
10.45 Sudiste
11.00 Karksi Nuia
11.30 Abja Paluoja
12.00 Möisaküla
12.30 Halliste
13.00 Öisu
13.15 Sultsi
13.45 Ramsi
14.00 Viljandi turg
14.15 Vastsemõisa
14.45 Suure Jaani
15.15 Olustvere
15.45 Võhma

Äntu Möis müüb aasta munenud pruuni sulestikuga kanu reedel, 26. oktoobril järgmistest Viljandimaa bussipeatustes:

Info tel. 327 0206, info ringil tel. 5660 0718.

Parima hinnaga maastur Eestis!

KIA KIA MOTORS
The Power to Surprise

KIA SPORTAGE 2,0i 16V 2WD 142hj LX ERIHINNAGA 239 900.-

Keskmine kütusekulu 8,0/100km
CO2 väljalase 190g/km

Rael Autokeskus AS Rael Tallinna 97 Viljandi tel. 433 0987 automyyk@rael.ee www.rael.ee

SEAT Cordoba Complete 1,6i / 1,9 TDI!

SILLER AUTO

Võimsa Complete-paketiga vaid 199 990.- / 225 990.-!

Complete pakett on põhivarustuses kõik kuni talverehvideni välja!

Keskmine kütusekulu 4,9-6,9 l/100 km. Keskmine CO2 heide 132-164 g/km.

SILLER AUTO
Viljandi, Suur-Kaare t. 69. Avatud E-R kl. 8-18, L kl. 9-15.

Autode müük tel. 434 5460, hooldus ja varuosad tel. 434 8118, tehnoülevaatus tel. 434 5094, üldtel. 434 7315, faks 434 8118. www.sillerauto.ee

MMPC - 3 aastat muretu elu

3 aastat garantiid arvutile, 3 aastat garantiid monitorile!

Kõik arvutid on koos ASUS laiekraanmonitori ja Microsoft Windows op.süsteemiga.

MMPC AMD Game
AMD Athlon™ 64 X2 5000+ protsessor
ASUS M2N emaplaad
2GB DDR2 mälu
320GB Serial-ATA kõvaketas
512MB NVIDIA GeForce 8600GT graafika
ID+mälukaardi lugeja
LightScribe 16xDVD-kirjutaja
Logitech multimedia klaviatuur, optiline hiir
400W toiteplokk, vaikne ATX korpus
Windows Vista Home Basic, MS Office 2007 3 kuu prooviversioon, Eesti-Ingelse-Eesti sõnaraamat, hulgaliselt lisatarkvara k.a. mängud

MMPC Intel Game
Intel® Core™ 2 Duo E4400 protsessor
ASUS P5L 1394 emaplaad
2GB (2x1GB) DDR2 mälu
320GB kiire Serial-ATA kõvaketas
NVIDIA GeForce 8600GT 512MB graafika
LightScribe 16xDVD kirjutaja, IEEE1394 Firewire
5.1 kanaliga heli, ID+mälukaardi lugeja
Logitech multimedia klaviatuur, optiline hiir
V84 vaikne ATX korpus
Windows Vista Home Premium, MS Office 2007 3 kuu prooviversioon, Eesti-Ingelse-Eesti sõnaraamat, hulgaliselt lisatarkvara k.a. mängud

Kvaliteetne 19 tolline 5ms laiekraanmonitor ASUS

383.00
13 540.00 (hind ilma tarkvarata: 12 250.00)

Kvaliteetne 19 tolline 5ms laiekraanmonitor ASUS

399.00
14 115.00 (hind ilma tarkvarata: 12 465.00)

Sülearvuti HP Pavilion DV6231EU

290.00
10 250.00 (kuumakse: 48 kuud)

+ UUS MUDEL!
+ 1GB mälu
+ Hea 15,4" laiekraan
+ Rohkelt tarkvara

15.4" WXGA BrightView laiekraan / AMD Turion™ 64 X2 TL-50 protsessor / 1 GB DDR2 mälu / 80 GB SATA kõvaketas / DVD kirjutaja / võrgukaart / NVIDIA® GeForce™ Go 6150 Up to 128 MB graafika / Kaal 2.99 kg / WiFi / 6-cell aku / Windows Vista™ Home Premium / Microsoft® Works 8 / QuickPlay Direct and QuickPlay for Windows

Viljandi Lossi 18, 433 3122, (Kino "Rubin" juures) Tartu Riia 35, 744 1141; Annelinna keskus Kalda tee 43, 746 1660
Kõik pildid on illustreeritud.